

NOTA
RECREATIE EN TOERISME
HOF VAN TWENTE 2012-2017
Vastgesteld door College van B&W 26-02-2013
Vastgesteld door de gemeenteraad op 23 april 2013

April 2012 Versie, na vaststelling gemeenteraad op 23 april 2013.

	Blz.
Inhoudsopgave	2
Hoofdstuk 1 Inleiding	4
Hoofdstuk 2 Evaluatie beleidsnota Recreatie en Toerisme 2007-2012	4
2.1. uitgangspunten Beleidsnota Recreatie en Toerisme 2007-2013 + resultaten	4
2.2 Wat hebben we niet bereikt	5
Hoofdstuk 3 Bestaand overheidsbeleid	5
3.1 Europees beleid	5
3.2 rijksbeleid	6
3.3 provinciaal beleid	6
3.4 regionaal beleid	7
3.5 gemeentelijk beleid	8
a. nota recreatie en toerisme Hof van Twente “Laat je verleiden in Hof van Twente”	8
b. toekomstvisie Hof van Twente “zicht op 2030”	8
c. structuurvisie landelijk gebied	8
d. herziening bestemmingsplan buitengebied	9
e. collegeprogramma 2010-2014 De Nieuwe Gemeente	9
Hoofdstuk 4 Trends	9
4.1 ontwikkeling vrije tijd	9
4.2 demografische ontwikkelingen	10
4.3 digitalisering	10
4.4 vraag naar kwaliteit neemt toe	10
4.5 authenticiteit, emotie en beleving	10
4.6 divers gebruik recreatielandschap	11
Hoofdstuk 5 Toekomstvisie, duurzaamheid, innovatie	11
5.1 toekomstvisie	11
5.2 duurzaamheid	12
5.3 innovatie	12
Hoofdstuk 6 Doelgroepenbenadering	13
6.1 recreantenatlas	13
6.2 uitbreiding leefstijlen bij dagrecreanten	14
6.3 belang van indeling	14
6.4 wie zijn de verblijfsgasten in Twente	15
6.5 wie zijn de dagrecreanten in Twente	15
Hoofdstuk 7 Feiten en cijfers	15
7.1 Twentse cijfers en cijfers 2011 (trendrapport)	15
7.2 aantal overnachtingen Hof van Twente op basis cijfers toeristenbelasting	16
7.3 aantal overnachtingen Hof van Twente, gespecificeerd naar soort accommodaties	16
7.4 aantal bedden per categorie	17
7.5 bezettingsgraad	17
Hoofdstuk 8 Toeristenbelasting	17
8.1 korte terugblik	17
8.2 alternatieven	18
8.3 tariefdifferentiatie	18
8.4 voorstel	18
8.5 meeropbrengst	19

Hoofdstuk 9 Samenwerking met ondernemers	19
9.1 Economische Werkgroep	19
9.2 Toeristisch Platform	19
9.3 Open Dagen toeristische bedrijven	20
Hoofdstuk 10 Verblifsrecreatie	20
10.1 Hotels	20
10.2 Bed & Breakfast	20
10.3 Boerderijkamers-appartementen	20
10.4 groepsaccommodaties	21
10.5 Bungalowparken	21
10.6 solitaire recreatiewoningen/solitaire stacaravans	21
10.7 reguliere kampeerterreinen	22
10.8 kleinschalige kampeerterreinen	23
10.9 Gereguleerde overnachtingplaatsen (GOP)	23
10.10 jachthavens/aanlegsteigers	25
10.11 omzetting bestaande recreatiebedrijven	25
10.12 grootschalige dag- en/of verblifsrecreatieve voorziening	25
Hoofdstuk 11 Dagrecreatie	26
11.1 kunst, cultuur, musea, cultuurhistorie	27
11.2 evenementen	27
11.3 toeristische infrastructuur	28
Hoofdstuk 12 Uitdagingen voor de toekomst	28
12.1 Landgoederen	28
12.2 De Domelaar	29
12.3 Waterplas Staatsbosbeheer Oomsdijk Markelo	30
12.4 Voormalige stortplaats 't Rikkerink	30
12.5 Het roer om in de Beusbergerwaterleiding	30
12.6 Belevingsmogelijkheden van de Regge	31
12.7 De Eschmolen	31
12.8 Goorsch Gruytbier	31
12.9 Begraafplaats Herman Heijermanstraat Goor	31
12.10 project Kiekeboer'n	31
12.11 project De Zoutmarke	32
12.12 Fietsroute langs de Schipbeek	32
12.13 Kunst en Cultuur/beeldtentoonstelling	32
12.14 Mountainbikeroute Herikerberg incl. verbinding Twickel en De Borkeld	32
Hoofdstuk 13 Promotie en Marketing	32
13.1 Waarom investeren in promotie en marketing?	32
13.2 Marketing Impuls Toerisme Overijssel	33
13.3 Twents Bureau voor Toerisme/ Hof van Twente Toerisme (voorheen VVV)	33
Bijlage 1: Overzicht hoogte toeristenbelasting Overijssel 2012	35
Bijlage 2: toetsingskader nieuwe toeristische initiatieven	36

NOTA RECREATIE EN TOERISME HOF VAN TWENTE 2012-2017

Hoofdstuk 1 INLEIDING

Deze nota Recreatie en Toerisme 2012-2017 is de opvolger van de nota Recreatie en Toerisme 2007-2012 "Laat je verleiden in Hof van Twente" vastgesteld door de gemeenteraad op 13 november 2007.

In de nota wordt even teruggeblikt naar de periode 2007-2012. Welke ambities en speerpunten die in die nota en in de door de raad toegevoegde actieprogramma gerealiseerd zijn en welke (nog) niet. In de onderhavige nota 2012-2017 wordt kort ingegaan op het landelijk-provinciaal en regionaal beleid ten aanzien van recreatie en toerisme.

Op 1 juni 2010 is de toekomstvisie Hof van Twente "zicht op 2030" vastgesteld. Via streef+-beelden worden hierin de ambities voor de toekomst van de gemeente Hof van Twente weergegeven. Op 6 juli 2010 is de Structuurvisie Landelijk Gebied vastgesteld, waarin wordt ingegaan op concrete ruimtelijke ontwikkelingen die zich nu reeds in het landelijk gebied voordoen en waarin keuze dienen te worden gemaakt.

Hoofdstuk 2 EVALUATIE BELEIDSNOTA RECREATIE EN TOERISME 2007-2012

2.1 Uitgangspunten Beleidsnota + resultaten

- **streven naar optimale schikking van sectoren in het buitengebied.** De sector is intensiever aanwezig in landschappelijk en natuurlijk fraaiere gebieden. Een multifunctioneel buitengebied heeft aandacht voor de omgeving: landschappelijke inpassing en erfinrichting
- **versterking kernkwaliteiten** (landschap, natuur, landgoederen, monumenten, kunst, cultuur, infrastructuur, routenetwerken enz.)
- **versterking verblijfsrecreatie** (Stacaravanbeleid, realisatie bijzondere vormen van verblijf (pipowagen, verblijfsacc. In monumentale boerenschuur), Provinciale subsidieregeling Kwaliteits Impuls Toerisme Overijssel
- **versterking dag-recreatieve mogelijkheden** (pitch en puttbaan, Oranjemuseum, overdekte speelvoorziening)
- **samenwerking in toeristische sector** (o.a. arrangementen)
- **streven naar verdere produktontwikkeling** met inbegrip van optimale benutting van externe middelen (lokale ommetjes; paardrijroutes; streekmarkt Twente)
- **versterking van de marketing en promotie** Inzet VVV en Twents Bureau voor Toerisme (tv-reclame; beursbezoek)
- **continuëring heffing Toeristen- en Woonforensenbelasting**

De nadruk heeft de afgelopen jaren o.a. gelegen op het uitbreiden en optimalisering van routestructuren, het faciliteren en waar mogelijk (mede) subsidiëren van evenementen, projecten en themaroutes. Via de Groen Blauwe diensten en Streekeigen Huis en Erf is een bijdrage geleverd aan instandhouding en herstel van streekeigen groenelementen maar ook authentieke bebouwing. Ten aanzien van de promotie en marketing is door het bestuur een sterke VVV organisatie, nu Hof van Twente Toerisme, neergezet. Door een sterk veranderende vraag van de toerist, de opkomst van internet en social media en de vermindering van de gemeentelijke subsidie staat de exploitatie van Hof van Twente Toerisme (voorheen VVV) echter sterk onder druk.

Kortheidshalve volgt hieronder een niet-volledige lijst met resultaten als aanvulling op de bij de uitgangspunten genoemde projecten:

- stimuleren initiatieven (ambtelijke inzet; zoektocht naar middelen)
- keur aan mooie evenementen (o.a. jaarlijkse Kastelendag; menwedstrijden; N.K. wielrennen enz.)
- fietsen en wandelen langs water
- realisering bewegwijzerde mountainbikeroute Twickel

- ondersteuning bij de actualisering van de Hofparels, op gebied van routes:
- Vijfsterrenroute en 6-Kastelenroute
- ondersteuning Dortherbeek fietsroute in samenwerking met gemeente Lochem
- realisering Kerkenpaden – Tichelroute Markelo (wandelpad)
- in uitvoering: Oranjeroute, internationale fietsroute Apeldoorn naar Lingen
- actualisering en digitalisering van een 6-tal Kuierroutes (wandelen)
- mede-uitvoering Hessenwegen, waaronder plaatselijke ommetjes Diepenheim en Markelo
- uitvoering Regeling Groen Blauwe Diensten (GBD)
- uitvoering Regeling Streekeigen Huis en Erf (SHE)
- uitvoering project Dwarsritschuren
- ondersteuning toeristische samenwerkingsprojecten Bentelo-Hengevelde, Kerspel Goor, Elsenerbroek;
- project digitale informatiezuilen
- project Uniforme Bewegwijzering
- Toeristische Overstap Punten (TOP's) in Delden en Diepenheim
- waar mogelijk ondersteunen unieke B & B accommodaties en vakantieappartementen
- ondersteuning regionale netwerken fietsen; wandelen, mountainbiken en paardrijden
- ondersteuning bij “herstart” schaapskudde incl. schaapherder op De Borkeld

Een niet gering resultaat dat veelal niet tot stand zou zijn gekomen zonder de optimale inzet van geldstromen derden (EU-middelen; provinciale middelen), toeristische ondernemers, projectaanvragers en vele vrijwilligers.

2.2. Wat hebben we niet bereikt

Bij de vaststelling van de nota Recreatie en Toerisme in 2007 heeft de raad ons college gevraagd met een concreet actieplan te komen met projectplannen die zij graag gerealiseerd wilden zien. Om uiteenlopende redenen zijn de plannen niet alle gerealiseerd.

- realisatie van een grootschalig dag en/of verblijfsrecreatieve voorziening
- stimuleren recreatie vanaf het water (haventjes, kano's)
- ontwikkeling van Zandwinning De Domelaar
- de ontwikkeling van de TV toren Markelo
- aanvulling van het hotelbestand
- een breed samengesteld Toeristisch Platform.

Via een Uitvoeringsrapportage op 1 december 2008 is de raad hierover uitvoerig geïnformeerd.

De besluitvorming rond het bungalowpark Landgoed Hof van Twente heeft weliswaar een afzonderlijk traject doorlopen, wij willen het vanuit recreatief-toeristisch oogpunt wel noemen als een plan dat niet gerealiseerd is.

Hoofdstuk 3 BESTAAND OVERHEIDSBELEID

3.1 Europees beleid

Toerisme is als economische activiteit een deel van de gemeenschappelijke markt die de basis is van de Europese Unie (EU). De invloed van 'Brussel' op toeristisch en recreatief gebied is niet erg groot, omdat dit wordt gezien als de competentie van de afzonderlijke lidstaten. Vanuit de EU wordt toerisme voornamelijk benaderd uit het perspectief van het functioneren van de interne markt: het vrije verkeer voor toeristen, werknemers en aanbieders in of van toerisme.

Tot op heden is er geen wettelijke basis van maatregelen voor toerisme. Toerisme is voor de EU wel een middel om hoofddoelstellingen te bereiken zoals groei in de welvaart en werkgelegenheid. Veel directe aandacht gaat uit naar de luchtvaart en de reisorganisatiewereld waarbij concurrentiekwesties en bescherming van de consument regelmatig aan de orde komen.

Europese regelgeving die directe gevolgen voor de sector kan hebben zijn o.a. de Habitat- en Vogelrichtlijn en het Natura 2000 beleid.

Toerisme en recreatie in Nederland krijgen te maken met Europa in de vorm van mogelijkheden voor (co-) financiering. “De grootste bron voor cofinanciering van initiatieven voor toerisme en recreatie zijn de structuurfondsen. Voor Hof van Twente geldt bijv. dat in de afgelopen jaren (vanaf 2001) veel projecten met toeristisch-recreatieve aspecten zijn gefinancierd vanuit het Plattelandssubsidieprogramma Leader.

Niet bekend is echter de hoogte van de Europese middelen Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) die in de periode 2014 -2020 beschikbaar komen en de voorwaarden waaronder. Het lijkt waarschijnlijk dat er in ieder geval iets in de trant van “Leader” terugkomt en de grensoverschrijdende activiteiten in het kader van de Euregio Duitsland – Nederland zullen prioriteit krijgen.

3.2 Rijksbeleid

Ook op rijksniveau is op dit moment veel aandacht voor toerisme en recreatie, of wel de gastvrijheidseconomie.

Dit kabinet gelooft in de kracht van ondernemers. Zij jagen innovatie aan, zorgen voor welvaart en werkgelegenheid en dragen bij aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen.

Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL & I) is voornemens, binnen de relevante kaders van het kabinet, het beleid ten aanzien van de gastvrijheidseconomie langs drie lijnen vorm te geven:

- a. meer ruimte voor ondernemers; Het kabinet zet in door vermindering van de algemene regeldruk voor bedrijven en sectorspecifieke regeldrukvermindering voor de gastvrijheidseconomie.
- b. een gerichte Holland Promotie met minder Rijksfinanciering; Het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC) wordt geacht zich sterker te gaan richten op de belangrijkste toeristische herkomstmarkten (zoals België en Duitsland).
- c. meer ruimte op decentraal niveau voor toeristisch-recreatieve gebiedsontwikkeling; Het kabinet kiest voor decentralisatie van beleid voor natuur, toeristisch-recreatieve gebiedsontwikkeling en regionale economie.

Nadere uitwerking ten aanzien van de decentralisatie van verantwoordelijkheden en middelen over bijv. de landelijke routenetwerken voor wandelen, fietsen en varen zal worden opgenomen in een deelakkoord.

3.3 Provinciaal beleid

Het rijk legt de opdracht voor de regionale economie bij de provincies.

In het Hoofdlijnenakkoord 2012-2015 wordt door Gedeputeerde Staten van Overijssel o.a. aangegeven dat de vrijetijdseconomie/toerisme een belangrijke sector is die zowel afhankelijk is van aantrekkelijke (historische) steden als van het aantrekkelijke landschap, de cultuurhistorie en de natuur van Overijssel.

GS investeren in festivals en evenementen die van belang zijn voor de vrijetijdseconomie en toerisme en blijven ruimte bieden voor (economische verbreding van) land- en tuinbouw.

Daarnaast zet de provincie vanaf 2007 tot en met 2013 via het provinciaal MeerJaren-Programma (pMJP), zowel organisatorisch als financieel, in op het bevorderen van hergebruik Vrijkomende Agrarische Bebouwing, kwantitatieve uitbreiding routenetwerken, bedrijfsnatuurplannen recreatieondernemers, samenwerkingsproducten plattelandstoerisme. De hiervoor beschikbare middelen zijn inmiddels volledig belegd, waarbij hooguit via herschikking nog projecten gehonoreerd kunnen worden.

Promotie en marketing van het toeristisch-recreatieve product Overijssel is een belangrijk instrument ter versterking van het toerisme. In Overijssel werd hieraan vooral door middel van regiomarketing (Twents Bureau voor Toerisme en Gelders Overijssels Bureau voor Toerisme) gestalte gegeven.

Inmiddels is de Marketing Impuls Toerisme Overijssel (MITO) 2011-2014 verschenen en het GOBT per 12 januari 2012 opgeheven.

Deze impuls moet het marktaandeel van de Overijssel in 2014 naar 10% brengen. Dit moet door promotie en marketing van Overijssel en haar vijf merken worden gerealiseerd. De Impuls bevat twee hoofdlijnen: provincie brede campagnes rond het thema 'Proef de pure provincie' en marketingacties per merk. De themacampagnes zijn in eerste instantie gericht op de doelgroep 50+, de marketingacties zijn gericht op het vergroten van de bekendheid van de vijf Overijsselse merken. Het doel van deze Impuls is het marktaandeel van Overijssel in de Nederlandse (toeristen) markt van 7,8% nu te vergroten naar 10% in 2014.

Eveneens werd in het Hoofdlijnenakkoord 2012-2015 aangekondigd dat de inzet van structurele middelen zich beperkt tot de kerntaken van de provincie. Nadere uitwerking van dit beleid betekent o.a. het besluit dat de subsidies voor onderhoud van toeristische voorzieningen en onderhoud van recreatieve fietspaden met ingang van 2013 worden beëindigd. Het besluit is voorzien van een overgangsvoorziening van 3x de jaarbijdrage. Onlangs is bekend geworden dat het besluit hieromtrent met 1 jaar is uitgesteld. Concreet betekent dit dat de Regio Twente (lees 14 gemeenten) de hiermee gemoeide bijdragen (plm. € 600.000,00) per jaar over enkele jaren zelf zal moeten financieren. Voor onze gemeente betekent dit bij ongewijzigd beleid een extra jaarlijkse bijdrage aan de Regio van plm. € 35.000,00. In afwachting van de uitkomst van het door de Regio Twente ingediende bezwaarschrift is hiervan in de Kadernota nog geen melding gemaakt. Inmiddels is bekend dat Provinciale Staten definitieve besluitvorming omtrent dit onderwerp met 1 jaar heeft opgeschort.

3.4 Regionaal beleid

Beleed op het thema recreatie & toerisme wordt ontwikkeld en uitgevoerd binnen het programma Ruimte & Vrije Tijd van de Regio Twente. Vanaf 1 juli 2007 is het programma Ruimte & Vrije Tijd onderdeel van het domein Leefomgeving binnen Regio Twente. De missie van het domein is: samen werken aan een duurzame versterking van de sociaal-economische structuur van Twente en daarmee aan het welbevinden van de inwoners van Twente.

De uitwerking van deze missie gebeurt in intensieve samenwerking met de Twentse gemeenten, de provincie Overijssel, het bedrijfsleven, onderwijs- en onderzoeksinstituten, woningcorporaties en andere relevante partijen.

De missie laat zich vertalen in diverse langere termijn ambities (visies) waar de inzet van het domein zich de komende tien jaar op richt:

- Versterking van het maatschappelijk welbevinden van de mensen;
- Versterking van de duurzame werkgelegenheid in Twente;
- Betere benutting van de unieke landschappelijke kwaliteiten van Twente vooral ten behoeve van wonen, recreëren en toerisme;
- Behouden en ontwikkeling van de bereikbaarheid van Twente.

Naast deze vier programma's is er binnen het domein een team Recreatieve Voorziening actief. Dit team beheert en exploiteert een viertal recreatieparken: Het Hulsbeek (Oldenzaal), Het Rutbeek (Enschede), Het Lageveld (Wierden) en het arboretum Poort-Bulten (Lossler). Daarnaast wordt de recreatief toeristische infrastructuur in Twente in stand gehouden. Dit betekent het onderhoud van 300 km recreatieve fietspaden, de bewegwijzering van ANWB- en LF-fietsroutes, het wandelnetwerk en het fietsroutenetwerk.

Zie hiervoor in dit kader ook het besluit van de provincie Overijssel de jaarlijkse bijdrage in het onderhoud van recreatieve voorzieningen en fietspaden met ingang van 2013 te beëindigen (Hoofdstuk 3.3 Provinciaal beleid)

Het in 2007 gestarte 10-jarig economisch stimuleringsprogramma van de Regio Twente: Agenda van Twente loopt in 2012 af. De toeristische ontwikkeling is in de periode met € 1 miljoen per jaar gestimuleerd. Naast de jaarlijkse bijdragen aan het Twents Bureau voor

Toerisme (TBT) is jaarlijks een bedrag van plm. € 366.000,00 gereserveerd ter ondersteuning van gemeentegrensoverschrijdende toeristisch innovatieve projecten. Deze middelen zijn jaarlijks in een Fonds gestort. Hieruit is inmiddels geput ten behoeve van een kleine 20 projecten. Er resteert nog een bedrag van plm. € 200.000,00. Onlangs is door de Regioraad besloten de subsidiëring van het TBT voor een periode van 5 jaar te verlengen voor een totaal bijdrage van € 1.950.000,00.

Ook aan de Stichting Regiobranding Twente levert de Regio Twente een directe jaarlijkse bijdrage. Een goede branding van Twente is van groot belang om de aandacht op de innovaties kracht van Twente te vestigen, maar ook om Twente te laten zien als een regio waar het goed wonen, werken en recreëren is. Logischerwijs werken het TBT en de Stichting Regio Branding nauw samen.

3.5 Gemeentelijk beleid

a. Nota Recreatie en Toerisme Hof van Twente “Laat je verleiden in Hof van Twente”

Op 13 november 2007 is de nota door de gemeenteraad vastgesteld. Nadruk in de nota ligt op versterking van de kernkwaliteiten: landschap, natuur; water & bekenstructuur, ruimte, rust; monumenten, kernen-platteland, evenementen, landgoederen, cultuurhistorie, relatie stedenband, infrastructuur, gastvrijheid.

De gemeenteraad heeft gelijk met de vaststelling een motie aangenomen waarin aan het college van B&W wordt opgedragen een innovatief recreatief toeristisch programma voor te leggen waarbij de raad concreet heeft aangegeven, welke acties/punten zij uitgewerkt wil zien. Zie ook Hoofdstuk 2.

b. Toekomstvisie Hof van Twente “zicht op 2030”

“Zicht op 2030” is op 1 juni 2010 vastgesteld. Hierin wordt een globaal streefbeeld gegeven voor de gemeente. Naast schaalvergroting in de landbouw zal het landschap steeds meer veranderen in een consumptief landschap voor recreatiedoeleinden.

In de waardevolle landschappelijke ensembles wordt behoud, onderhoud en herstel van cultuurhistorische en ecologische waarden in praktijk gebracht. Voor een nieuwe inrichting van het landschap zijn oorspronkelijke landschapstypen richtinggevend. Linten van water zullen door herinrichting van deze waterlopen als vanouds door het landschap slingeren.

Streefbeeld 11 van de nota: In 2030 is er invulling gegeven aan de behoefte die er was aan de toevoeging van een attractie van bovenregionaal belang. Hierbij wordt nadrukkelijk bedoeld op de recreatief-toeristische mogelijkheden van het gebied De Domelaar, na afbouw van de zandwinningsactiviteiten.

Er zijn attracties voor gezinnen en er is een verbeterde verknoping van de bestaande attracties en verblijfsaccommodaties in de regio in de vorm van arrangementen.

Kunstwerk Diepenheim zal in 2030 zijn uitgegroeid tot een gemeente brede samenwerking.

c. Structuurvisie Landelijk gebied

Op 6 juli 2010 is de structuurvisie vastgesteld. Waar “zicht op 2030” nog uitging van een hoog abstractieniveau gaat de structuurvisie in op concrete ruimtelijke ontwikkelingen die zich nu reeds in het landelijk gebied voordoen en waarin keuzes dienen te worden gemaakt.

Tevens omvat het een doorvertaling van de nota Recreatie en Toerisme 2007-2012.

- De gemeente wil nadrukkelijk een bijdrage leveren aan het stimuleren van behoud van agrarische bedrijvigheid door ruimte te bieden om aanvullende inkomsten te generen. Maximaal 25% van de agrarische bedrijfsbebouwing, na ontheffing, kan worden benut voor niet-agrarische bedrijfsactiviteiten.
- De recreatief toeristische sector levert een rijk gevarieerd aanbod aan voorzieningen die over het algemeen relatief klein van schaal zijn.
- Er is ruimte voor een kwalitatief hoogstaand kampeerterrein in de vorm van een grote familiecamping, waarbij een combinatie van verblijfs- en dagrecreatie wordt gerealiseerd.
- Arrangementen en samenwerking tussen dag- en verblijfsrecreatieondernemers worden gestimuleerd.
- Als aanvulling op het aanbod kleinschalige voorzieningen is het van belang een enkele grotere (slechtweer) voorziening te bieden.

- Versterking van de waterbeleving vindt plaats door aanleg van wandel- en fietspaden langs beken en kanalen. Kanovaren en recreatietoervaart kunnen verder tot ontwikkeling worden gebracht.
- De rijke evenementencultuur in de gemeente is uniek.
- Eén of meerdere aansprekende evenementen (bestaande en/of nieuwe) in de gemeente kunnen uitgroeien tot gebeurtenissen van (boven) regionale betekenis.
- De historische landgoederen en monumenten, maar ook karakteristieke boerderijen gelden als bijzonder waardevolle cultuurhistorische parels die beschermd worden.

d. Herziening bestemmingsplan buitengebied

Sinds de herindeling heeft de gemeente Hof van Twente verschillende bestemmingsplannen buitengebied. Door een nieuw bestemmingsplan op te stellen voor het buitengebied ontstaat eenheid binnen de gemeentegrenzen.

In 2012 is het voorontwerp ter inzage gelegd. Reacties hierop zijn verwerkt. De verwachting is dat het Bestemmingsplan Buitengebied in 2013 in werking treedt.

Eenzijds is het streven naar het behoud van bestaande waarden en belangen en anderzijds naar het creëren van ruimte voor de ontwikkeling van de agrarische sector, recreatie en landschaps- en natuurontwikkeling.

e. Collegeprogramma 2010-2014 De Nieuwe Gemeente

Naast de agrarische, is de toeristische sector de tweede belangrijkste motor in het buitengebied. Het toeristisch ondernemerschap, zowel de dag- als verblijfsrecreatie, moet daarom voldoende ruimte krijgen zich te versterken. Voor wat betreft het toerisme streeft het college naar kwaliteit en diversificatie. Waar mogelijk worden routestructuren versterkt en gekoppeld aan aansprekende arrangementen.

Het college draagt bij aan versterking van de toeristische sectoren op een aantal terreinen. Ondernemers die willen investeren worden gefaciliteerd. Het college zet in op een aantal speerpunten:

1. samenwerking op Twentse schaal;
2. initiatieven die het toeristisch profiel van Hof van Twente versterken;
3. infrastructuur;
4. verbinding met kunst en cultuur.

Daarnaast streeft het college een hoogwaardig landschap na met de bijbehorende cultuur-historische elementen én ook landschappelijk goed ingerichte erven. Programma's als "streekeigen huis en erf" en "groene diensten" dragen hier in belangrijke mate aan bij. Bijzonder punt van aandacht is de positie van landgoederen. Economisch draagvlak en verbreding zijn belangrijke voorwaarden voor de instandhouding van de landgoederen. In deze collegeperiode wordt verder gewerkt aan de realisatie van het uitvoeringsprogramma Pact van Twickel.

Hoofdstuk 4 TRENDS

Dé recreant bestaat niet, evenmin dé toerist uit de eigen regio, net zo min als dé maatschappelijke trend. Niet iedereen wil hetzelfde en niet alle ontwikkelingen gaan in dezelfde richting. Bezoekers, toeristen of recreanten zijn mondiger en willen zelfstandig kunnen kiezen uit meerdere mogelijkheden. Op het ene moment willen ze meer doen in een korte tijd, op het andere moment is er behoefte aan onthaasting.

4.1 Ontwikkeling vrije tijd

Het aantal uren vrije tijd per week is sinds 2005 nagenoeg gelijk gebleven, ongeveer 45 uur. Nederlanders met een baan, ouders en personen tussen de 35 en de 49 jaar hebben in 2005 gemiddeld de minste vrije tijd, slechts 38 vrije uren per week. Alleenstaanden en stellen zonder kinderen kunnen gemiddeld ruim 50 uur vrij besteden en vijfenzestigplussers gemiddeld 59 uur per week.

Sporten, bewegen en uitgaan zijn de belangrijkste vormen van vrijetijdsbesteding buitenshuis. Het aantal uren dat men sport en/of beweegt is de laatste jaren wel toegenomen maar Nederlanders bewegen nog steeds te weinig.

4.2 Demografische ontwikkelingen

Afgaande op de huidige demografische prognoses zal de Nederlandse bevolking in de komende decennia nog maar mondjesmaat toenemen. Tot 2040 zal de bevolking blijven toenemen van 16,6 (2011) tot 17,5 miljoen inwoners.

Vervolgens zal de bevolkingsomvang langzaam afnemen tot 17,3 miljoen mensen in 2050. Deze bevolkingskrimp is in Zuid-Limburg echter al ingezet. In de gemeente Hof van Twente zal deze krimp volgens de prognoses ook al ontstaan in 2015.

Het aandeel ouderen stijgt de komende tijd flink en bereikt zijn hoogtepunt over 30 jaar. Rond 2038 is 24% van de bevolking 65 jaar of ouder. Ouderen zijn daardoor een steeds omvangrijkere doelgroep voor recreatie, met relatief veel tijd en geld. Actieve senioren gaan er op uit, willen dingen zien en ervaren. Meer dan 80% van de 50-plussers kiest voor een vakantie binnen Europa. Meer dan de helft boekt deze reis via internet.

4.3 Digitalisering

De digitalisering heeft verschillende gevolgen voor de vraag naar recreatie. Nieuwe technologieën bieden volop mogelijkheden om in te spelen op de beleveniseconomie. De moderne recreant wil steeds vaker zelf zijn tocht samenstellen op basis van eigen voorkeuren. De digitale recreatieve infrastructuur maakt het al mogelijk dat recreanten een uitstapje op maat kunnen samenstellen.

Boeking van accommodaties en reizen zijn bij uitstek zaken die de consument de laatste jaren steeds meer via internet doet en dat zal alleen nog maar toenemen. In Overijssel wordt meer dan 50% van de vakanties geboekt via Internet.

Maar ook online beoordelingen van de consument, zoals bij Zoover.nl en Tripadvisor.com, zijn bepalend voor het succes van een product of het maken van een keuze. 80% van de consumenten laat zich beïnvloeden door de beoordelingen van anderen. Dit verandert de toeristische marketing fundamenteel.

Ook de social media (o.a. Facebook, Twitter en Hyves) maken een explosieve ontwikkeling door en hebben op allerhande terreinen veel invloed op de vrijetijdssector. Ditzelfde geldt voor WIFI, het draadloos internet. Ondernemers zullen hoe dan ook met deze ontwikkelingen mee moeten, waarbij zij zich wel altijd dienen af te vragen met welk doel zij deze digitale mogelijkheden willen toepassen en zich te vergewissen of een optimale toepassing voor hun bedrijf technisch en financieel haalbaar is. (bijv. WIFI op uitgestrekt campingterrein).

Provinciale Staten van Overijssel willen zelf een actieve rol bij de aanleg van glasvezel in het buitengebied. Zij hebben bij besluit van 11 oktober 2012 een bedrag van 65 tot 70 miljoen uitgetrokken om particulieren, ondernemers op het platteland en 150 "onrendabele" bedrijventerreinen op glasvezel aan te sluiten. Dit kan voor recreatieondernemers een interessante ontwikkeling zijn.

De keerzijde van deze explosieve ontwikkelingen is dat de consument te maken krijgt met een overaanbod aan informatie. Ondanks dat de effectiviteit, ook door een over-kill, nog niet altijd is bewezen, is het geen optie om niets met social media te doen. De sector zal in contact moeten blijven met de consument.

4.4 Vraag naar kwaliteit neemt toe

De schaarse beschikbare vrije tijd moet zo optimaal mogelijk ingevuld worden. De vraag naar kwaliteit zal daardoor toenemen. Ook de behoefte aan comfort en luxe neemt toe, vooral onder de oudere doelgroep, maar ook aan rust en eenvoud. De consument wordt steeds kritischer, wil waar voor zijn geld, kortom eist kwaliteit.

4.5 authentiek, emotie, beleving

Er is toenemende belangstelling voor wat authentiek en oprecht is. Met lokale mensen in contact komen, lokaal voedsel tot ons nemen en lokale historie bewonderen.

Mensen willen vooral dingen beleven. Zo moet een gebouw een "verhaal vertellen" en zijn belevingsroutes onder fietsers, wandelaars en ook bij kinderen populair.

4.6 Divers gebruik recreatielandschap

Het landschap ontwikkelt zich tot een recreatielandschap dat de grondslag is van vele interpretaties door vele recreanten die allemaal hun eigen verhaal hebben of willen hebben over dat landschap. Kwaliteit, variatie, recreatie op maat en vernieuwing zullen steeds belangrijker worden. Een doelgroepenbenadering is hierbij van belang.

HOODSTUK 5 Toekomstvisie, duurzaamheid, innovatie

5.1 Toekomstvisie

Hof van Twente heeft zich vanaf de herindeling ontwikkeld tot een aantrekkelijke gemeente om te wonen, werken, verblijven en te recreëren. Belangrijk hierbij is geweest het behoud en versterken van de eigen identiteit van de kernen. De uitstekende bereikbaarheid via de A1 en A 35, maar ook het spoor en de ligging ten opzichte van de Netwerkstad zijn “beschikbare” kernwaarden die ons hierbij helpen. Daarbij het veelgeprezen landschap, de rust, de vele landgoederen, cultuurhistorie, kunststadjes Diepenheim en Delden, maar ook het hoge niveau van de toeristische infrastructuur maakt onze gemeente uniek en onderscheidend.

De diversiteit aan overnachtingsmogelijkheden maakt onze gemeente bijzonder geschikt voor een toeristisch verblijf door diverse doelgroepen. De veelheid aan dagrecreatieve en restauratieve voorzieningen en evenementen in onze gemeente maakt het ook voor de dagrecreant een prettig toeven.

Door optimaal gebruik te maken van de cofinancieringsmogelijkheden en het door de gemeenteraad beschikbaar gestelde “plattelandsbudget” zijn de afgelopen jaren een veelheid van projecten tot stand gekomen die zonder uitzondering hebben bijgedragen aan behoud en versterking van onze kernwaarden, zoals elders in de nota zijn opgesomd. Daarnaast zijn er momenteel nog diverse projecten in uitvoering, zoals in de nota verwoord.

Wij mogen trots zijn op hetgeen onze gemeente heeft te bieden en onze zorg is in de eerste plaats om dit te behouden zijn ook de geluiden die zijn te horen vanuit de economische Werkgroep Recreatie en Toerisme.

Dat wil niet zeggen dat er niets meer te doen valt. Om in de grillige recreatief/toeristische markt (verdringingsmarkt) het aantal dagrecreanten en aantal overnachtingen vast te houden en zo mogelijk te verhogen is geen sinecure. Niet alleen de “goedkope” vliegvluchten naar de zon, maar ook de intensieve promotiecampagnes van andere regio's in Nederland spelen hierbij een belangrijke rol. Wellicht dat de economische recessie ook een lichtpuntje kent in het feit dat toeristen dichterbij huis blijven.

De toeristische regio Twente zal veel meer in samenhang en in eenduidigheid in alle uitingen moeten worden uitgedragen. Het merk “Twente” zal qua uniform logo, huisstijl en kleur bij alle bedrijven en in allerlei communicatie-uitingen terug moeten komen. Samenwerking tussen ondernemers en de lokale promotie- en marketingorganisatie in bijv. gezamenlijke productontwikkeling en bij aanbidding van arrangementen dient versterkt te worden.

Wij hechten aan een sterke Twentse Promotie- en Marketingorganisatie, waarin de plaatselijke VVV's op basis van gelijkwaardigheid participeren. Op die manier kunnen regionale kennis en kosten gedeeld worden en waarbij tevens gebruik wordt gemaakt van lokale personele inzet.

Naast de binnenlandse promotie zal nog sterker ingezet moeten worden op de promotie van Twente op de Duitse en Belgische markt. Wij zetten dan ook in op het in stand houden van een sterk, professioneel lokaal promotie- en marketingorgaan, dat adequaat inspeelt op de veranderende consumentenvraag en het vermarkten van het toeristisch aanbod. Hierbij spelen de samenwerking met het toeristisch bedrijfsleven en de moderne ICT-mogelijkheden een belangrijke rol.

Door (financiële) terugtrekking van de overheid zullen ondernemers, maar ook inwoners ondernemers in toenemende mate een rol krijgen en verantwoordelijkheid dienen te nemen.

Innovatie, blijvend investeren in kwaliteit en gastvrijheid, maar ook het beter bekend maken van ons gezamenlijk recreatief/toeristisch aanbod zal meer dan ooit bepalend zijn voor een verblijf in onze gemeente.

Om de aantrekkelijkheid, voorzieningenpeil en gastvrijheid voor de gemeente Hof van Twente te behouden en waar mogelijk te versterken zullen wij samen met bewoners, ondernemers en Hof van Twente Toerisme moeten optrekken.

Onze missie is om de aantrekkelijkheid van onze toeristische gemeente minimaal te behouden en waar mogelijk te vergroten. Het behoud van de toeristische infrastructuur en Hof van Twente Toerisme zijn hierbij voor de gemeente belangrijke uitgangspunten.

Het toevoegen van enkele themaroutes aan de infrastructuur, zoals de Oranjeroute (Apeldoorn-Lingen), de Kiekeboer'n route (educatieve route langs agrariërs) en routes langs diverse waterlopen zijn nog in uitvoering, evenals deelname in het Mountainbikeroutenetwerk Twente en Ruiter- en menroutenetwerk Twente.

Natuurlijk hebben wij hierbij nog de nodige uitdagingen (rijp en groen) in de nota opgesomd. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat de haalbaarheid van deze uitdagingen grotendeels zal afhangen van de inzet van initiatiefnemers en cofinanciering door derden.

5.2 Duurzaamheid

Duurzaamheid is en blijft de komende jaren een speerpunt van college en raad. De R&T-sector is economisch belangrijk voor Hof van Twente. De provincie Overijssel heeft de ambitie uitgesproken om in 2016 koploper te willen zijn op het gebied van duurzaamheidsmaatregelen in de recreatief-toeristische sector. Zij wil dit doen door inzet expertise en studenten, door accenten te leggen op kostenbesparing, innovatie en door financiële prikkels bij deelname bijv. voor energiescans en certificering GreenKey.

Samen met de R&T ondernemers willen wij ernaar streven dat de R&T-sector in Hof van Twente in 2016 bij de provinciale top 5 van duurzaamste R&T-gemeenten behoort. Evenals de provincie willen wij hierbij graag de kanttekening maken dat het initiatief bij de ondernemers moet liggen. Wij verwachten van de ondernemers dat zij maatschappelijk verantwoord ondernemen. Intensieve samenwerking tussen ondernemers om synergievoordelen (bijv. gezamenlijke aanbesteding voor aanschaf zonnepanelen) is voor ons hierbij vanzelfsprekend.

Voorstel: De gemeente heeft zelf geen mogelijkheden om duurzaamheid binnen de sector financieel te ondersteunen, maar is graag bereid richting provincie ambtelijke inzet te plegen om het streven te verwezenlijken.

5.3 Innovatie

De doelgroepen waar Twente zich op richt stellen steeds hogere eisen aan kwaliteit van leven en maken daarbij in toenemende mate gebruik van de nieuwe technische ontwikkelingen. Zowel de ondernemers als de marketing en promotieorganen moeten hier voortdurend op inspelen door bij project- en produktontwikkeling steeds innovatieve belevingsconcepten te betrekken.

Diversiteit in consumentenvragen dwingt ondernemers tot het maken van aantrekkelijke producten en arrangementen. Verbindingen met andere sectoren zijn daarbij essentieel. De verbinding met kunst, cultuur, sport, zorg en natuur bieden volop kansen evenals verbindingen met nevenactiviteiten van de landbouw. De nieuwe toeristische thema's die in het provinciaal beleid meer aandacht krijgen zijn o.a. de toeristische cultuurbeleving en het "puur" produceren en consumeren van streekproducten.

Verduurzaming en vernieuwing van de bedrijfsvoering is voor de concurrentiepositie én de uitstraling van het bedrijf en de toeristische regio van belang. De provincie wil ondernemers stimuleren om te excelleren in gastheerschap en duurzame productvernieuwing, samen met anderen en met ondernemers, kennisinstellingen.

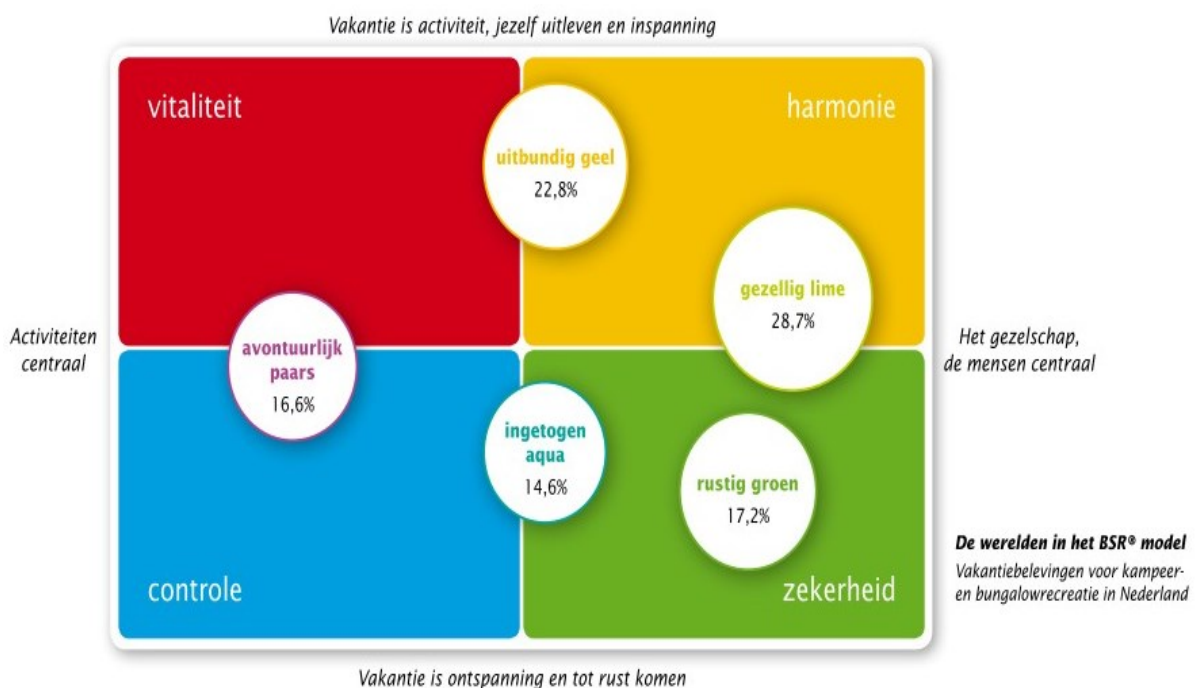
Voorstel: Ook hier geldt dat de gemeente zelf geen mogelijkheden heeft om innovatie binnen de sector financieel te ondersteunen, maar graag bereid is richting provincie ambtelijke inzet te plegen om kansen te verwezenlijken.

HOOFDSTUK 6 DOELGROEPENBENADERING

6.1. de Recreantenatlas

In 2008 heeft de Recron samen met Smart Agent Company het Gastvrij Nederland model ontwikkeld. Het Gastvrij Nederland model laat zien dat er vijf belevingswerelden/kleuren te onderscheiden zijn, waarin de Nederlandse verblijfs-gast zich begeeft (uitbundig geel, gezellig lime, rustig groen, ingetogen aqua en avontuurlijk/ondernemend paars).

De volgende jaren is er een koppeling gemaakt tussen de belevingswerelden, het Continu Vakantie Onderzoek en het Continu Vrijetijds Onderzoek, hetgeen resulteerde in een profiel van de dagrecreanten, waarbij 2 belevingswerelden/kleuren zijn toegevoegd, nl. Stijlvol en Luxe Blauw en Creatief en Inspirerend Rood.

Uitbundig geel

Uitbundig geel is de spontane, gezellige en sociale groep. Het is de groep echte vakantie-gangers. Een vakantie hoeft niet zo extreem te zijn, als het maar actief, sportief, gezellig en verrassend is. Contact met anderen - familie, vrienden, kennissen - is gewenst en leuk. Uitbundig geel is een grote groep in Nederland en beschikt over iets meer budget dan gemiddeld.

Gezellig lime

Gezellig lime houdt net als geel ook van gezelligheid en sportiviteit, maar het mag allemaal een tikkeltje rustiger en het hoeft ook allemaal niet zo lang. Het gezin is belangrijk. Vakantie is voor de lime gasten lekker vrij zijn, rust en ontspanning, even weg van de dagelijkse verplichtingen en dan gezellig met het gezin iets leuks doen: fietsen, bbq-en, een spelletje spelen. De gezellige lime groep let op de kosten vanuit de gedachte: je kunt je geld maar één keer uitgeven.

Ingetogen aqua

Vakantiegangers in het segment aqua kunnen als rustig en ruimdenkend worden getypeerd. In deze belevingswereld vinden we veel empty nesters, (kinderen het huis uit) die weer tijd hebben voor hun eigen hobby's en interesses. Inspirerende maar rustige vakanties horen daar ook bij. In Nederland gaat men graag meerdere keren per jaar op pad, op een rustig moment naar een (kleinere) accommodatie, camping of een bungalowpark met veel privacy. Cultuur en (kalme) sportieve mogelijkheden – wandelen, fietsen, nordic walken – worden gewaardeerd.

Rustig groen

Vakantie is voor de rustige, groene belevingswereld vooral een kwestie van lekker doen waar men zin in heeft, rust nemen in eigen omgeving, even niets aan het hoofd hebben. De consument uit de groene wereld heeft niet zulke bijzondere wensen. Het gewone en herkenbare is juist fijn, vertrouwd. Dan komt men lekker tot rust. In eigen land is genoeg moois te zien en te ontdekken, zonder ver te hoeven reizen. Men kent de winkels die men tegenkomt en kan gewoon de eigen taal spreken.

Avontuurlijk paars

Avontuurlijk paars is de wereld van mensen die graag iets nieuws willen beleven of ontdekken in hun vakantie. Gewoon is niet goed genoeg voor deze groep. The sky is the limit. Ze gaan op zoek naar een bijzondere ervaring. Dat mag een tikje wild zijn – een boomhut of een survivalentent – maar het bijzondere kan 'm ook zitten in het beleven van luxe en exclusiviteit. Avontuurlijk paars is meer met zichzelf bezig dan met de anderen. U trekt ze dus eerder met iets individueels dan met het 'groepsgebeuren'.

6.2 uitbreiding leefstijlen bij dagrecreanten

Naast bovengenoemde leefstijlen van verblijfsrecreanten zijn in het onderzoek naar dagrecreanten 2 extra belevingswerelden (kleuren) toegevoegd.

Stijlvol en luxe blauw

Recreanten uit de blauwe belevingswereld zijn zelfverzekerd en vinden dat ze in hun vrije tijd wat luxe en stijlvol ontspannen verdienen. Ze zijn zakelijk en intelligent. Ze houden van stijl en klasse en zijn wat meer gericht op de exclusieve vormen van recreatie. Recreëren betekent voor hen: ontspannen en afstand nemen van de dynamiek van alledag. Dit doen zij door te sporten en door aandacht te besteden aan het "social network". In hun vrije tijd zoeken zij graag het gezelschap van gelijkgestemden op. Meer exclusieve vrijetijdsbestedingen, zoals wellness en bijeenkomsten met VIP arrangementen, zijn populair bij deze belevingswereld.

Creatief en inspirerend rood

Recreanten uit de rode belevingswereld zijn in het algemeen creatief en op zoek naar uitdagingen en inspirerende ervaringen. Ze treden graag buiten de gebaande paden. Karaktermerken als onafhankelijk, intelligent, zelfbewust, artistiek en ruimdenkend typeren deze recreanten. Het onbekende is spannend en prikkelend. Recreatie betekent, naast sport en ontspanning, het zoeken naar vernieuwende stromingen, moderne kunst en andere culturen.

Bron: www.gastvrijnederland.net

6.3 belang van indeling

Het is van belang een goed inzicht te hebben in de wensen van de verblijfs- en dagrecreanten maar ook in lokale wensen en interesses zodat de juiste beleidskeuzes gemaakt kunnen worden voor een, in recreatief opzicht, vitaal en interessant gebied. Voor recreatieondernemers is het van belang een nauwkeurig beeld te hebben van de recreanten die geïnteresseerd zijn in de recreatieve voorzieningen die zij bieden. Ook voor non-profit organisaties, zoals culturele en cultuurhistorische organisaties en natuur- en landschapsbeheerders is het van belang om te weten welke recreanten er op bepaalde activiteiten of gebieden af komen. Onmisbaar is dit inzicht voor een gericht promotie- en marketingbeleid, maar zeker zo belangrijk bij het samenstellen van arrangementen.

Wie zijn deze recreanten? Hoe kunt u het beste met hen communiceren en hoe kunt u het hen zo naar de zin maken, dat zij graag nog eens terug komen of hun vrienden en kennissen adviseren om uw organisatie, instelling of gebied ook eens te bezoeken?

6.4 wie zijn de verblijfsgasten in Twente

Twente wordt bezocht door binnenlandse vakantiegangers die vallen binnen de leefstijlen Gezellig Lime en Uitbundig Geel. Maar ook de leefstijlen Avontuurlijk Paars en Avontuurlijk Aqua zijn in Twente sterker vertegenwoordigd in verhouding tot het landelijk gemiddelde. De doelgroepen zijn gericht op het onthaasten, betere landleven en hebben over het algemeen wat meer te besteden.

6.5 wie zijn de dagrecreanten in Twente

Van het Gelders Overijssels Bureau voor Toerisme (GOBT) is in 2011 een Trendsheet verschenen van het GOBT waar een profiel is gemaakt van inwoners van Twente en de vrijetijdsactiviteiten die men bij voorkeur onderneemt. Hierbij dient te worden opgemerkt dat ruim 70% van de vrijetijdsactiviteiten in Overijssel worden ondernomen binnen een straal van maximaal 20 kilometer vanaf het huisadres.

27% van de recreanten kan getypeerd worden als Gezellig Lime; 20% als Uitbundig Geel en 18% als Ingetogen Aqua.

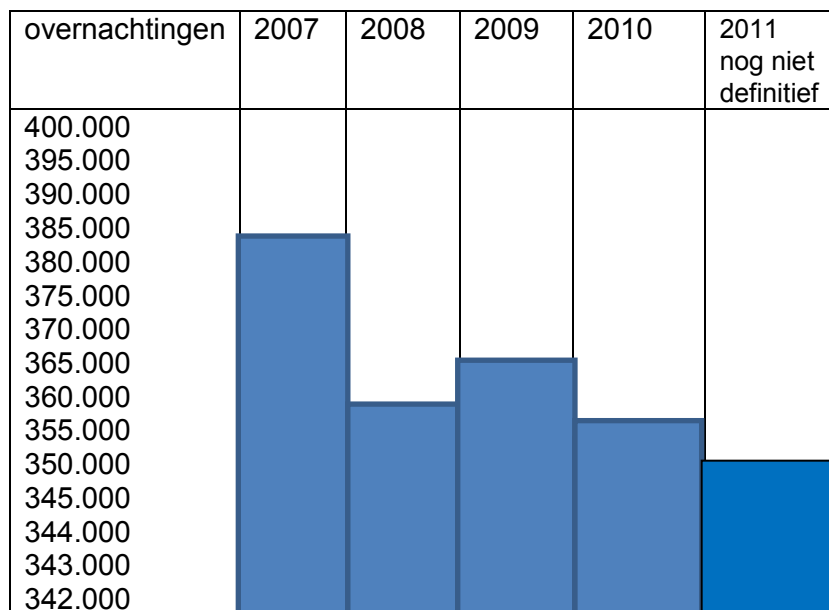
Voorstel: cijfers van het Bestedingsonderzoek onder toeristen in Hof van Twente afwachten, vertalen naar leefstijlen. Deze cijfers beschikbaar stellen aan ondernemers en Hof van Twente Toerisme, zodat bij bedrijfsontwikkelingen en bij samenstellen van arrangementen gericht kan worden op de juiste doelgroep of en misschien nog wel belangrijker, juist ingezet kan worden op nieuwe doelgroepen.

HOOFDSTUK 7 FEITEN EN CIJFERS

7.1 Twentse feiten en cijfers 2011 (trendrapport vrijetijdsector Twente 2011)

- In 2010 452.000 binnenlandse vakanties in Twente. Ongeveer 2,3 miljoen
- overnachtingen, waarvan in Hof van Twente ongeveer 360.0000 = 15,6%
- Bijna 25% van de vakantiegangers in Twente is 65 jaar of ouder
- Het aandeel gezinnen met kinderen is lager dan het landelijk gemiddelde
- 31% van de vakantiegangers in Twente zijn stellen van 55 jaar of ouder
- 51% van de binnenlandse vakanties in Twente in hotel of pension.
- 20% van de binnenlandse vakanties in Twente op campings
- 19% van de binnenlandse vakanties in Twente in bungalowhuisjes
- 10% van de binnenlandse vakanties in Twente overige logiesacc.
- Winkelen, wandelen en fietsen het populairst
- 5,7% van het aantal banen in Twente hangt samen met vrijetijdssector
- In totaal zijn er 14.660 banen in de Twentse vrijetijdsector
- Bestedingen in Twente door totaal aan verblijfsgasten geschat op 137 miljoen
- In Twente zijn in vergelijking met het landelijk gemiddelde veel meer campings maar juist minder hotels/pensions en groepsaccommodaties.
- De hoeveelheid hotelvakanties in Twente is sinds 2006 met ruim 20% toegenomen. Campingvakanties zijn sinds 2006 licht gedaald en bungalowvakanties ongeveer gelijk gebleven.
- Als informatiebronnen voor bezoek aan Twente geldt voor 35% eigen ervaring bij een eerder bezoek en voor 28% via vrienden/familie/collega's

7.2 Aantal overnachtingen Hof van Twente op basis cijfers Toeristenbelasting

2007 - 384.194 overnachtingen

2008 - 359.767 overnachtingen

2009 - 365.599 overnachtingen

2010 - 356.158 overnachtingen

2011 - 349.000 overnachtingen (voorlopig)* laatste update 12.07.2012

7.3 Aantal overnachtingen Hof van Twente, gespecificeerd naar soort accommodaties

Uit onderstaand staatje blijkt dat het aantal overnachtingen op campings en bungalowparken de afgelopen jaren is teruggelopen. De hotelsector stabiliseert zich weer de laatste jaren en lijkt in 2011 weer uit het dal te komen.

Een stijgende lijn vind je in de Bed & Breakfast-accommodaties. Dit is in zoverre logisch, omdat er in deze sector de afgelopen jaren, vaak op bijzondere locaties in het buitengebied, nieuwe accommodaties zijn gerealiseerd.

In Hof van Twente bestaat ongeveer 65% van de overnachtingen in het verblijf op een camping/bungalowpark.

De totale daling van het aantal overnachtingen in 2011 ten opzichte van 2010 bedraagt 1,95%. In geheel Twente bedraagt dit ongeveer 3%.

Omschr Acc	Som aantal overnachtingen					
	JAAR 2007	2008	2009	2010	voorlopig 2011	Perc.overn 2011
B&B	8617	8272	11242	13098	14473	4,1
Camping/Bungalowpark	255419	240123	240064	233761	223786	64,1
Groepsaccommodatie	13314	6186	11414	9668	10567	3,0
Hotel,Pension	81240	76975	68758	68762	71735	20,6
Mini-camping	11917	18399	19249	18542	16022	4,6
Part.verhuur Bungalows	13687	9812	14872	12327	12598	3,6
Eindtotaal	384194	359767	365599	356158	349181	100,0

7.4. aantal bedden per categorie

Bed & breakfast/ particuliere bungalows, aantal bedden	473
Camping/bungalowparken 2400 plekken x gem. 3 pers =	7.200
Groepsaccommodaties, aantal bedden	245
Hotels/pensions, aantal bedden	543
Mini-campings 220 plekken x gem. 2,5 pers =	550

Totaal aantal toeristische slaapplekken	9.011

7.5 bezettingsgraad

	Capaciteit	overnachtingen	bezetting *
Bed en breakfast enz. 473 x 365 dgn =	172.645	27.071	15,68
Campings/parken 7.200 x 210 dgn =	1.512.000	223.786	14,80
Groepsacc. 245 x 365 dgn =	89.425	10.567	11,81
Hotels/pensions 543 x 365 dgn =	198.195	71.735	36,16
Mini-campings 550 x 210 dgn =	115.500	16.022	13,87

* Met enige nuancering dient rekening te worden gehouden door bijv. 1 persoonsovernachting op tweepersoonskamer.

HOOFDSTUK 8 TOERISTENBELASTING

8.1 korte terugblik

In 2002 heeft een harmonisatie van de toeristenbelasting plaatsgevonden en een herinvoering van de woonforensenbelasting. De heffingen zijn in principe geen doelbelastingen en de opbrengsten vloeien in de algemene middelen.

Om aan de wens van ondernemers inzake het langjarig vaststellen van een tarief voor toeristenbelasting tegemoet te komen is het tarief voor 2007-2010 vastgesteld op € 0,65 en het aantal forfaitaire overnachtingen per standplaats op 115 overnachtingen.

Met de branche is afgesproken dat dit tarief geldt tot en met 2010 en dat bij de vaststelling van het tarief 2011 de inflatoire verhogingen 2007-2010 alsnog ineens doorberekend worden. Dat is in 2006 ook zo naar de ondernemers gecommuniceerd.

Bij de behandeling van de programmabegroting 2011 op 9 november 2010 is door de raad de Verordening toeristenbelasting 2011 vastgesteld, waarbij het tarief is gesteld op € 1,00 per persoon per overnachting.

Middels het aanbieden van een petitie heeft de sector laten blijken zeer ontstemd te zijn over enerzijds de communicatie over deze verhoging en anderzijds het percentage van 54%. Met een tarief van € 1,00 zit Hof van Twente in de top 5 van Twentse tarieven in 2011. Zie ook bijlage Overzicht hoogte toeristenbelasting in Overijssel 2012.

De Recron, de Vereniging van recreatieondernemers Nederland is voorstander van algehele afschaffing van de toeristenbelasting. Zolang er geen goede alternatieven zijn blijft de gemeente Hof van Twente van de mogelijkheid tot heffing gebruik maken, ook al omdat door het wegvallen van deze inkomsten een dekking binnen de gemeentelijke begroting van ongeveer € 350.000,- vervalst.

Inmiddels heeft de gemeenteraad op 10 juli 2012 de Kadernota 2013 vastgesteld. Naast de uitgangspunten voor de begroting 2013 worden daarin op hoofdlijnen keuzes bepaald voor de dekkingsvoorstellen, die vereist zijn om een sluitende (meerjaren-)begroting te kunnen presenteren. O.a. is besloten om de toeristenbelasting te verhogen naar € 1,25. In verband met bestaande afspraken met recreatieondernemers is een verhoging eerst in 2015 mogelijk. De meeropbrengst is geraamd op € 75.000,00.

Het veelal gebruikte argument dat de hoogte van de toeristenbelasting weinig relevant is voor zowel de toerist als de ondernemer gaat niet op. De ondernemer berekent de belasting weliswaar door aan de gast, maar het bedrag maakt wel onderdeel uit van zijn kostprijs. Naast andere niet beïnvloedbare componenten zal dit betekenen dat zijn eigen marge steeds minder wordt.

Omdat de toeristische sector zich in een verdringingsmarkt bevindt, zal ongelimiteerde verhoging van de toeristenbelasting kunnen leiden tot andere keuzes van de toerist.

Door ons college is bij de evaluatie en actualisering van de nota recreatie en toerisme 2007-2012 aangegeven dat aandacht zal worden besteed aan mogelijke alternatieven en tariefdifferentiatie. Dit met inachtneming van de randvoorwaarde in het raadsbesluit dat de dekking van € 75.000, 00 wordt bereikt.

8.2 Alternatieven

Bij enkele gemeenten is reeds getracht alternatieven uit te werken om met behoud van de geraamde inkomsten de Toeristenbelasting te verlagen c.q. af te schaffen. Dit varieert van verhoging tarief OZB-ondernemersdeel; afsluiten van convenanten met detailhandel; vrijwillige bijdragen ondernemers; percentage van de overnachtingsprijs tot het invoeren van een Kurtax naar Duits model.

Een eerste verkenning op basis van beschikbare informatie van gemeenten die diverse alternatieven hebben uitgewerkt, geeft meteen de complexiteit van de alternatieven aan. De onderzoeken wijzen uit dat de alternatieven over het algemeen meer nadelen dan voordelen hebben.

Voorgesteld wordt derhalve de heffing van Toeristenbelasting te continueren, maar met toepassing van een gedifferentieerd tarief, wetende dat altijd het tegenargument bestaat dat alle toeristen, ongeacht in welke accommodatie zij verblijven, gebruik kunnen maken van de voorzieningen in de gemeente zoals, fiets- en wandelpaden, parkeervoorzieningen etc.

8.3 Tariefdifferentiatie

Doordat de toeristische sector met zeer verschillende overnachtingstarieven werkt, overigens volstrekt begrijpelijk, is voor sommige soorten accommodaties het effect minder ingrijpend dan voor anderen. Ook de RECRON heeft al eens gewezen op de onrechtvaardigheid dat elke overnachting met eenzelfde bedrag belast wordt.

Daarnaast blijkt in de praktijk dat, zeker door hotels, vaak een hoger bedrag aan toeristenbelasting in rekening wordt gebracht, dan het vastgestelde tarief. Wel ziet men soms dat hierin ook andere kosten, zoals milieuheffing, administratiekosten enz. verdisconteerd worden. Het tarief van € 1,25 leidt tot een relatief geringe toeslag op de overnachtingsprijs in bijv. hotels, bungalows, appartementen en Bed & Breakfast-accommodaties, maar staat niet in verhouding tot de prijs van bijvoorbeeld voor- en naseizoen arrangementen op kampeerterreinen.

8.4 Voorstel

Omdat het gemeentebestuur die situatie minder wenselijk vindt, wordt voorgesteld om over te gaan tot differentiatie van het tarief van de toeristenbelastingen (voorbeeld):

- € 1,75 per persoon/overnachting in recreatiebungalows, chalets, vakantiewoningen, hotel/pensions, appartementen, Bed & Breakfast
- € 1,00 per persoon/overnachting voor campingplaatsen, in trekkershutten en (sta)caravans en groepsaccommodaties in kampeerboerderijen en maneges

De vrijstelling toeristenbelasting voor het verblijf door scoutinggroepen in een verenigingsgebouw van Scouting wordt gehandhaafd, voor zover de groepen in hoofdzaak door vrijwilligers worden begeleid en mits met de exploitatie van dat terrein of gebouw geen winst wordt beoogd.

8.5 Meeropbrengst

Indien wordt overgegaan tot uitvoering van bovenstaand voorstel zal dit een geraamde meeropbrengst toeristenbelasting betekenen van ongeveer € 75.000,00 op basis van een raming van 250.000 overnachtingen op kampeerterreinen en in groepsaccommodaties en 100.000 overnachtingen in de andere categorieën. Zoals bekend is deze meeropbrengst binnen het pakket bezuinigingen reeds door de raad ingeboekt bij de besluitvorming rond de Kadernota 2013 op 10 juli 2012.

HOOFDSTUK 9 SAMENWERKING MET ONDERNEMERS

9.1 Economische werkgroep

De ondernemersverenigingen in de gemeente Hof van Twente zijn samen met de gemeente eind 2011 gestart met een economische werkgroep om een actieplan te maken voor het stimuleren van de economie in Hof van Twente. Aanleiding voor het starten van de werkgroep is de terugval van de economie in Hof van Twente, die, volgens de cijfers die de ondernemersverenigingen hebben verzameld, sterker is terug gelopen dan die van vergelijkbare gemeentes.

De werkgroep wil toewerken naar een economische agenda voor de gemeente Hof van Twente. Het gaat daarbij vooral om concrete acties die de gemeente samen met de ondernemers kunnen oppakken. In de werkgroep hebben naast vertegenwoordigers van de ondernemers, de betrokken wethouders, ambtenaren en raadsleden zitting. Er hebben inmiddels acht bijeenkomsten plaatsgevonden met de economische werkgroep. De hieruit voortvloeiende conclusies en kernthema's zijn verzameld in:

- Ondernemersklimaat & Organisatie
- Communicatie & Samenwerking
- Toerisme & Recreatie

De kernthema's zijn vastgesteld en worden uitgewerkt in afzonderlijke werkgroepen. De ondernemers nemen de trekkersrol zich bij de thema's Ondernemersklimaat & Organisatie en Communicatie & Samenwerking. De gemeente bij het thema Toerisme & Recreatie. De ondernemers bespreken de kernthema's in het ondernemersplatform.

De werkgroep Toerisme en Recreatie heeft middels enkele discussiebijeenkomsten haar input geleverd aan de voorliggende beleidsnota Toerisme en Recreatie.

9.2. Toeristisch platform

In de beleidsnota Recreatie en Toerisme 2007-2012 is aangegeven dat gestreefd wordt naar de oprichting van een breed platform voor de gehele sector, een Toeristisch Platform Hof van Twente.

Met instemming van de ondernemers heeft sinds 2008 het Platform gefunctioneerd dat bestond uit de platformvoorzitters van de lokale VVV's.

De taken van dit platform hebben zich hoofdzakelijk beperkt tot het adviseren van het college met betrekking tot initiatieven, projecten, evenementen enz. die een beroep deden op het door de gemeenteraad ingestelde Innovatiefonds dat tot 2012 jaarlijks gevoed werd met € 50.000,00.

Gebleken is echter dat de basis te smal was om de gehele sector te vertegenwoordigen. Bovendien zijn er bij de gemeente geen signalen bekend dat hieraan binnen het gehele toeristische veld, behoefte bestaat aan een breed Platform. Ondernemers nemen rechtstreeks contact op, indien er zaken spelen die de gemeentelijke aandacht verdienen.

Voorstel: Van gemeentezijde is aangeboden dat samen met de onder 10.1 genoemde Werkgroep Toerisme en Recreatie wordt onderzocht of er toch behoefte is aan een breed Platform en zo ja, op welke wijze de samenwerking tussen ondernemers en gemeente een constructief vervolg kan krijgen voor de komende jaren. De gemeente laat hierbij het initiatief bij de ondernemers, maar is graag bereid te faciliteren in de zin van secretariaatswerkzaamheden en beschikbaar stellen vergaderlokaliteiten. Het mag duidelijk zijn dat er anderszins geen enkel budget is om het mogelijke Platform te ondersteunen.

9.3 Open dagen toeristische bedrijven

Een van de eerste acties die zijn voorgesteld in de Werkgroep toerisme en recreatie is het houden van een inventarisatie onder toeristische bedrijven om de belangstelling te peilen voor een Open Dag. Deze actie is als speerpunt aangemerkt en de inventarisatie zal door het Ondernemersplatform reeds in 2012 worden uitgevoerd.

HOOFDSTUK 10 VERBLIJFSRECREATIE

Naast de agrarische sector is in het buitengebied de toeristische sector een belangrijkste economische motor in het buitengebied. Het toeristisch ondernemerschap, zowel de dag- als verblijfsrecreatie, moet daarom voldoende ruimte krijgen zich te versterken. Er wordt gestreefd naar kwaliteit en diversificatie.

Deze ambitie komt tot uitdrukking in de mogelijkheden die het bestemmingsplan buitengebied biedt, voor o.a. en voor recreatieve nevenactiviteiten; realisatie trekkershutten; maximale afmeting stacaravans ophogen tot 70 m² incl. max. 10m² voor aan- en bijgebouwen, luifels e.d. per stacaravan, Door een gericht beleid streven wij naar het behoud van bestaande waarden en belangen in het buitengebied en anderzijds naar het creëren van ruimte voor de ontwikkeling van de landbouw, toerisme en landschaps- natuur en natuurontwikkeling.

10.1 Hotels

In de Beleidsnota 2007-2012 is gesteld dat er in de gemeente ruimte is voor aanvulling van het hotelbestand, rekening houdend met een goede spreiding. Door realisering van enkele hoogwaardige accommodaties in het buitengebied (bijv. Hotel Herberg De Kemper te Markelo en Hoeve de Haar, Ambt Delden) is deze ruimte voor een groot deel ingevuld. Wij zien nog kansen in het hogere segment met wellness- en beautyfaciliteiten.

10.2 Bed en breakfast

Bed en breakfast in de oorspronkelijke vorm is zeer kleinschalig en richt zich met name op de trekkende toeristen, die voor één of enkele nachten een onderkomen zoeken. Typisch is dat de overnachting is gekoppeld aan de woonfunctie, zonder dat hiervoor bouwkundige ingrepen noodzakelijk zijn. In de diverse kernen van Hof van Twente zijn er bewoners die vanuit hun eigen woning deze mogelijkheden aanbieden. In principe geldt dit voor 4 bedden/4 personen. Zolang wordt voldaan aan vorenstaande uitgangspunten is de bed & breakfast ondergeschikt aan de woonfunctie en is geen planologische procedure noodzakelijk. Wel dient zorg te worden gedragen voor afdoende brandbeveiliging, een aansprakelijkheidsverzekering en een gastenregistratie.

De term B&B wordt veelvuldig gebruikt, ook voor grootschaliger accommodaties, veelal in het buitengebied. Hiervoor gebruiken wij liever de term: "Boerderijkamers/appartementen".

10.3 Boerderijkamers/-appartementen

Overnachten op het platteland, waarbij termen van boerderijkamers; boerderijlodes of platte-landslogies gebruikelijk zijn, heeft de laatste jaren een behoorlijke vlucht genomen.

Wij gebruiken de term boerderijappartementen waaronder wordt verstaan: een (voormalig) agrarisch gebouw of een deel daarvan, welke blijvend bestemd is voor recreatief nachtverblijf, waarbij wordt overnacht in kamers of zelfstandige eenheden, al dan niet in combinatie met een dagverblijf. Voorbeelden zijn o.a. Herberg De Wolverlei; Droste's Boerderijlodes; Twentekiek; Boerenbed 't Morshuis; De Veldscheper; Gastenboerderij De Ziel; Oostendijk; Rietkapboerderij De Kieft. Binnen deze categorie zijn gezamenlijk al meer dan 100 bedden beschikbaar. Niet alleen reacties uit het veld, maar ook cijfers over de bezettingsgraad laten zien dat er een druk ontstaat tussen vraag en aanbod. Uiteraard spelen er diverse factoren mee die de bezettingsgraad van een accommodatie kunnen beïnvloeden (ligging; prijs; ondernemerschap enz).

Actie De toetsingscriteria voor realisering van boerderijappartementen zullen binnenkort nog eens onder de loep worden gehouden en worden aangescherpt. Hierbij wordt gedacht aan: onderscheidend vermogen, specifiek bouwwerk; extra voorzieningen, specifieke doelgroepen, zonering enz.

Bouwen c.q. verbouwen voor leegstand is zowel voor de ondernemer; omliggende ondernemers, de toerist en de gemeente niet gewenst.

Hoewel de gemeente zich in principe positief zal blijven opstellen met betrekking tot ondernemersinitiatieven en daarbij zoveel mogelijk wil faciliteren, moet gewaakt worden voor een overaanbod, hetgeen direct het risico met zich mee zal brengen dat de exploitatie van de appartementen op een andere wijze zal gaan plaatsvinden, hetgeen vaak geen toeristische meerwaarde betekent.

10.4 Groepsaccommodaties

Een groepsaccommodatie is een gebouw of een deel daarvan, dat blijvend is bestemd voor recreatief nachtverblijf door groepen, waarbij wordt overnacht in slaapzalen en/of slaapkamers waar een dagverblijf beschikbaar is waarin de gasten soms mede huishoudelijke werkzaamheden kunnen verrichten. Een kampeerboerderij valt onder het begrip groepsaccommodatie. Ook de mogelijkheden die sommige maneges bieden (ponykampen) vallen onder dit begrip. Daarnaast is de groepsaccommodatie bij camping De Bovenberg geheel gerenoveerd en aangepast aan de huidige eisen.

Door de mogelijkheden die het VAB-beleid (Vrijkomende Agrarische Bebouwing) biedt, zijn nieuwe vormen van groepsaccommodaties ontwikkeld, die zich meer richten op familie- en vriendenweekenden. Voorbeelden zijn bijv. Landgoed Kolhoop en Gastenverblijf Haverjan.

10.5 Bungalowparken

Een bungalowpark is een complex bestaande uit een aantal vakantiewoningen, vakantie-bungalows of vakantieappartementen, voor zover deze verblijfseenheden hoofdzakelijk voor verhuur door de exploitant of beheerder van het complex beschikbaar zijn.

Een bungalowpark is een verblijfsrecreatieve voorziening waarbij 80% of meer van de accommodatieopbrengsten voortkomt uit verhuur van vakantiebungalows. Indien minder dan 80% van de accommodatieopbrengsten voortkomt uit de verhuur van vakantiebungalows, wordt gesproken over een gemengd bedrijf.

Wij constateren dat in onze gemeente alleen het Finspark Herikerberg en Residentie De Mors onder bovenstaande definitie valt.

Op diverse parken zijn de vakantiebungalows (met of zonder ondergrond) eigendom van individuele eigenaren die al dan niet frequent toeristisch gebruik maken van hun bungalow.

Permanente bewoning is niet toegestaan. Voor eigenaren die vóór 31 oktober 2003 reeds permanent in hun bungalow woonden op een park, kan dit recht via een persoonlijke gedoogbeschikking worden veiliggesteld. Deze beschikking is op naam gesteld en geldt dus alleen voor de huidige eigena(a)r(en).

Gelet op bovengenoemde definitie betekent dit, dat de bungalows op de meeste parken (o.a. 't Schoman; Nieuwe Schelver; 't Kagelingsbos) maar een beperkte toeristische meerwaarde vertegenwoordigen. Veel eigenaren zijn om uiteenlopende redenen niet bereid hun eigendom voor toeristische verhuur beschikbaar te stellen.

De in het verleden als knellend ervaren inhoudsmaatvoering van vakantiebungalows wordt in het nieuwe Bestemmingsplan Buitengebied opgehoogd naar maximaal 300 m³.

10.6 Solitaire recreatiewoningen/solitaire stacaravans

Op particuliere gronden bevinden zich verspreid over de gehele gemeente solitaire recreatieverblijven. Deze worden ofwel voor eigen gebruik, ofwel voor de toeristische verhuur gebruikt. In het Herziene Bestemmingsplan Buitengebied Hof van Twente wordt de inhoud van een solitaire recreatiewoning verhoogd tot maximaal 300 m³. De bestemming recreatiewoning blijft gehandhaafd en het verbod op permanente bewoning dus ook.

Bewoners die er op 6 juni 2011 al permanent woonden, kunnen een persoonsgebonden overgangsbeschikking aanvragen.

Actie. Nieuwe solitaire vakantiewoningen worden niet gewenst en toegestaan, ook niet binnen het kader van vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB).

10.7 Reguliere Kampeerterreinen

Een kampeerterrein is een terrein of plaats, geheel of gedeeltelijk ingericht, en blijkens de inrichting bestemd, om daarop gelegenheid te geven tot het plaatsen of geplaatst houden van kampeermiddelen ten behoeve van recreatief nachtverblijf. In het Ontwerp Bestemmingplan Buitengebied is per kampeerterrein vastgelegd hoeveel recreatiewoningen op het terrein zijn toegelaten. Het aantal trekkershutten per recreatieterrein mag maximaal 7 bedragen en stacaravans mogen een oppervlakte van maximaal 70 m² hebben.

De gast van vandaag en morgen wil meer ruimte, luxe en privacy. Kampeerplaatsen moeten ruim zijn en bij voorkeur uitgerust met privé-sanitair; t.v. en internetaansluiting. Veel ondernemingen werken in hun bedrijf continu aan kwaliteitsverbetering.

Het is overigens niet zo als zouden verouderde terreinen, met een inmiddels als middelmatig gekenschetst aanbod, geen functie hebben. Juist deze categorie trekt een vast publiek die veelal een langdurige binding met het bewuste terrein heeft, die zich over generaties uitstrekt. Deze groep heeft wellicht niet de financiële middelen om de overstap te kunnen maken naar meer luxe, maar ook niet de behoefte. Naast andere factoren, als leeftijd, geen opvolging enz. kiezen sommige ondernemers bewust voor weinig innovatie.

Ten tijde van de Wor en onder de huidige regeling van de Woningwet is het onduidelijk of voor een chalet/stacaravan een bouwvergunning noodzakelijk is. Zowel de regelgeving als de jurisprudentie geven hierover geen uitsluit. De gemeente Hof van Twente heeft dit trachten op te lossen door in 2005 na intensief overleg met de sector, het Stacaravanbeleid vast te stellen. Hierin zijn voorwaarden vastgelegd, waaraan een kampeermiddel dient te voldoen, om als niet-bouwvergunning-plichtig te worden aangemerkt, en zodoende vergunningsvrij kan worden geplaatst op een recreatieterrein.

In grote lijnen werkte dit beleid tot tevredenheid van alle betrokkenen.

Met de inwerkingtreding van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) biedt de wetgever een oplossing in het Besluit omgevingsrecht. Alle bouwwerken bestemd voor recreatief nachtverblijf met een maximumomvang van 70 m² en die in overeenstemming zijn met het geldende bestemmingsplan zijn vergunningsvrij.

In het ontwerp-Bestemmingsplan Buitengebied is deze mogelijkheid opgenomen, echter onder voorwaarde dat het gemeentelijk Stacaravanbeleid leidend is qua uiterlijke verschijningsvorm. O.a. betekent dit dat het niet is toegestaan dat stacaravans of gedeelten daarvan met de lange zijde tegen elkaar geplaatst worden. Als argument hiervoor geldt dat hierdoor wordt voorkomen dat er een te grote bouwmassa ontstaat van aan elkaar gebouwde stacaravans of delen daarvan.

De toeristische markt is echter sterk onderhevig aan trends en vraagt steeds meer om innovatieve ideeën. Ondernemers moeten hier zo goed mogelijk op in kunnen springen en hebben bij de herziening van het Bestemmingsplan Buitengebied gevraagd om een experimenteerregeling op te nemen. Dit betekent dat er binnen het recreatieterrein een deel (bijv. 10%) van de ruimte "vrij" ingericht kan worden. De gemeente is van mening dat met het opnemen van een ophoging van de maximumomvang van Stacaravans tot 70 m² in het ontwerp-bestemmingsplan Buitengebied voldoende ruimte aan recreatieondernemers wordt geboden om tegemoet te komen aan de trends en veranderende vraag vanuit de consument.

Eveneens is het ter plaatse van de aanduiding "verblijfsrecreatie" toegestaan maximaal 7 trekkershutten te plaatsen.

Na intrekking van de Wet op de Openluchtrecreatie Wor (2008) is de Verordening op de Verblijfsrecreatie vastgesteld. Op grond hiervan is het verboden zonder vergunning van het College, zowel een regulier als kleinschalig kampeerterrein te exploiteren.

Elk kleinschalig kampeerterreinen is in het bezit van een vergunning, telkens verleend voor een periode van 3 jaar.

Om uiteenlopende redenen is tot nog toe verzuimd een adequate vergunningverlening voor reguliere kampeerterreinen uit te voeren. (vermindering regeldruk; wijziging veiligheidseisen, herziening bestemmingsplan buitengebied enz).

Actie. In 2013 zal actualisering van alle vergunningen voor reguliere kampeerterreinen plaatsvinden.

Actie. Gelet op de dichtheid van campings in sommige delen van de gemeente wordt eveneens de zonering gecontinueerd, zoals die gold in de voorgaande Beleidsnota (rondom Markelo en Delden geen nieuwvestiging)

10.8 Kleinschalige kampeerterreinen

Verdeeld over de gemeente hebben wij een 12-tal kleinschalige kampeerterreinen. De kwaliteit en de voorzieningen op het terrein zijn divers, waarbij aangetekend dient te worden dat diverse exploitanten de laatste jaren een kwaliteitsslag hebben gemaakt.

Na intrekking van de Wet op de Openluchtrecreatie in 2008 hebben veel gemeenten gekozen voor uitbreiding van het aantal kampeerplaatsen per kleinschalig kampeerterrein van 15 naar 25.

In Hof van Twente is bewust gekozen voor het in beginsel handhaven van 15 kampeerplaatsen. Afhankelijk van de omstandigheden, kan dit, onder voorwaarden, worden verruimd tot 25. Elke aanvraag wordt per geval beoordeeld waarbij kwaliteit, extra faciliteiten, ligging, landschappelijke inpassing en aantal overnachtingen worden meegewogen. Hiervoor is uitdrukkelijk gekozen om gemeentelijke invloed te houden op kwaliteit en aantal plaatsen. Een exploitatievergunning wordt voor maximaal 3 jaar verleend, na ambtelijk bezoek aan elk kleinschalig kampeerterrein.

Een 3-tal kleinschalige kampeerterreinen heeft een vergunning voor 25 plaatsen; 2 voor 20 plaatsen en 7 kampeerterreinen mogen maximaal 15 plaatsen inrichten.

In onze vorige Beleidsnota Recreatie en Toerisme 2007-2012 hebben wij aangegeven dat er ruimte is voor nieuwvestiging van kleinschalige kampeerterreinen, met uitzondering van het gebied rondom Markelo en Diepenheim.

Om bestaande karakteristieke boerderijen zoveel mogelijk te behouden, is destijds eveneens in het beleid vastgelegd dat kleinschalig kamperen onder bepaalde voorwaarden ook daar toe te staan. In het ontwerp-bestemmingsplan Buitengebied is dit nader uitgewerkt, waarbij een kleinschalig kampeerterrein onder bepaalde voorwaarden ook kan worden toegestaan bij een karakteristieke of monumentale woning. Bovendien kan bij kleinschalige kampeerterreinen op een agrarische bestemming toestemming worden verleend maximaal 2 trekkershutten te realiseren.

Het is onze stellige indruk dat we, met een aantal van 15 verspreid liggende kleinschalige kampeerterreinen en de diversiteit in de outillage van die bedrijven in onze gemeente, goede mogelijkheden bieden aan de specifieke doelgroep toeristen die van deze verblijfsrecreatie gebruik maakt.

Dit laat onverlet dat een locatie, bedrijfsfilosofie, haalbaarheidsonderzoek, nevenactiviteiten, landschapsinpassing, karakteristieke waarde opstallen enz. altijd worden meegewogen bij een eventuele aanvraag tot nieuwvestiging van een kleinschalig kampeerterrein.

Actie. Evenals in de voorgaande Beleidsnota wordt een quotum ingesteld. Het totaal aantal standplaatsen mag niet meer bedragen dan 10% van het totaal aantal standplaatsen op reguliere kampeerterreinen. Op dit moment staat deze 10% gelijk aan ongeveer 230 standplaatsen voor de gehele gemeente Hof van Twente. Het aantal vergunde plekken op kleinschalige kampeerterreinen bedraagt momenteel 205.

Actie. Gelet op de dichtheid van kleinschalige kampeerterreinen in sommige delen van de gemeente wordt eveneens de zonering gecontinueerd, zoals die gold in de voorgaande Beleidsnota (rondom Markelo en Delden geen nieuwvestiging)

10.9 Gereguleerde overnachtingplaatsen (GOP)

Een GOP is een parkeerplaats, geheel of gedeeltelijk ingericht, die een goede en stevige ondergrond biedt voor een kampeerauto en die gedurende een beperkt aantal nachten wordt gebruikt als verblijfplaats.

Zoals in de vorige nota reeds aangegeven betekent het aanbieden van een gratis overnachtingplaats discriminatie ten opzichte van gebruikers van andere kampeervormen die op reguliere kampeerterreinen verplicht zijn overnachtinggeld én toeristenbelasting te betalen. De in het verleden aangewezen GOP's in Goor en Diepenheim zijn inmiddels opgeheven. De revitalisering van de stationsomgeving Goor biedt qua ruimte geen mogelijkheden meer en de huidige exploitant van de horecavoorziening in Diepenheim biedt geen overnachtingsmogelijkheid meer aan.

Zowel bij de NKC, de brancheorganisatie voor "camperaars", de RECRON, bracheorganisatie voor recreatieondernemers en bij gemeenten is een duidelijke wens om meer in te spelen op het aanbieden van voldoende, passende overnachtingsmogelijkheden voor camperaars. De verkoop van campers neemt nog steeds toe, niet alleen in Nederland maar ook in de ons omringende landen. Hierin liggen kansen voor recreatieondernemers, middenstand, horeca en de gemeente.

Uit recent leden onderzoek bij de NKC is gebleken dat ongeveer 1/3 deel van de camperaars niet op een camping wenst te overnachten. Het gevoel van ultieme vrijheid is veelal overheersend. 1/3 deel heeft geen specifieke voorkeur en 1/3 deel geeft de voorkeur aan een camping. In 2012 is een convenant afgesloten tussen de NKC en de Recron waarbij is afgesproken dat in eerste instantie zal worden gekeken naar de mogelijkheid van een overnachtingsplaats bij de (recron-)camping (buiten de poort). Indien geen (recron)camping aanwezig of de camping-eigenaar heeft geen behoefte aan de ontwikkeling van een overnachtingsplaats, dan zal de NKC trachten een overnachtingsplaats samen met een andere partij te ontwikkelen.

Wij willen de lokale recreatieondernemers graag stimuleren specifieke voorzieningen voor camperaars aan te bieden. Gelet op het feit dat een camperaar minder seizoensgebonden is dan bijv. een kampeerder zal een reguliere camping wellicht het gehele jaar rond de mogelijkheid moeten kunnen aanbieden. Voor kleinschalige kampeerterreinen doet zich hierbij een extra probleem voor n.l. het kampeerterrein mag volgens de huidige vergunning alleen ruimte bieden aan kampeermiddelen in de periode 1 maart tot 1 november.

Gebleken is dat enkele recreatieondernemers deze mogelijkheden al bieden en ook promotioneel hier aandacht aan besteden.

Campers in Nederland

Het aantal campers dat wordt verkocht blijft stijgen. Dat geldt zowel voor nieuwe, als voor gebruikte campers die via camperbedrijven worden verkocht. Dat blijkt uit recente cijfers van brancheorganisatie Bovag.

In maart 2012 zijn er 10,8 procent meer campers verkocht dan in maart van het voorgaande jaar. In de periode van april 2011 tot en met maart van dit jaar bedroeg de stijging 7,8 procent ten opzichte van hetzelfde tijdvak een jaar eerder. Het ging om 4.861 gebruikte campers, die via de bedrijven van eigenaar wisselden. De afgelopen twaalf maanden zijn er 1.401 nieuwe campers verkocht, 6,9 procent meer dan de twaalf maanden ervoor.

Totalen	jaar	aantal
	2011	75.950
	2010	70.350
	2009	65.242
	2008	59.556

Naar aanleiding van gesprekken met de NKC (Nederlandse Kampeerauto Club) en het feit dat minimaal 1/3 deel van de camperaars geen gebruik zal maken van mogelijkheden bij reguliere verblijfsrecreatie, is toegezegd een werkgroep in het leven te roepen om de mogelijkheden te onderzoeken in een kern of meerdere kernen in Hof van Twente een Gereguleerde OvernachtingsPlaats te realiseren. Dit kan tevens een alternatief betekenen voor de periode dat campings gesloten zijn. Op voorhand worden hierbij enkele randvoorwaarden meegegeven. De gemeente heeft voor de inrichting van een GOP geen budget en er zal een modus gevonden dienen te worden voor inning overnachtinggeld en toeristenbelasting.

Actie: bestaande recreatieondernemers stimuleren voorzieningen te treffen om ook als aantrekkelijke overnachtingsplaats te kunnen dienen voor campers.

Actie: gemeente roept een werkgroep in het leven die mogelijkheden gaat onderzoeken of het wenselijk en haalbaar is in één of meerdere kernen een GOP te realiseren

10.10 Jachthavens/aanlegsteigers

De Schipbeek biedt een uitstekend uitgangspunt voor een extensieve beleving van een rustiek landschap vanaf het water. De kano lijkt hiervoor het meest geschikt. Het Twentekanaal en de Zijtak Almelo biedt de toervaart mogelijkheden. Onderzoek naar de mogelijkheden van realisering en exploitatie van een aanlegsteiger c.q. haventje aan het Twentekanaal in bijv. Goor of Delden gaf een zodanig investering te zien, dat de haalbaarheid een utopie bleek. Dit kwam hoofdzakelijk door de maatregelen die genomen dienden te worden om de deining van langsvarende vrachtschepen te neutraliseren.

Voorstel: Wij willen particulieren en/of ondernemers langs het Twentekanaal die als onderdeel van een totaalplan de aanleg van een insteekhaven kunnen integreren, graag faciliteren.

10.11 Omzetting bestaande recreatiebedrijven

Er bestaan plannen om het huidige recreatieterrein De Hekkelkamp te Diepenheim her in te vullen. Ook vinden inmiddels gesprekken plaats met de eigenaar van AZC Klompjan over toekomstige invulling van het voormalig opvangcentrum asielzoekers te Markelo. Daarnaast zal binnen afzienbare tijd Camping De Parel te Markelo voor herinvulling aan de orde komen.

Ook binnen de reguliere nog in exploitatie zijnde kampeertreinen zijn sommige eigenaren op zoek naar een manier om gewenste kwaliteitsverbeteringen tot stand te brengen.

Steeds komt hierbij aan de orde de wens en/of noodzaak van verkoop van de ondergrond (uitponding) aan potentiële gegadigden, al dan niet inclusief de afzonderlijke recreatieonderkomens. Uitponden is het al dan niet gefaseerd geheel of gedeeltelijk te gelde maken van bezit.

De RECRON onderkent het belang van uitponding indien de bedrijfsmatige exploitatie van de recreatiegrond wordt gewaarborgd zodanig dat er sprake blijft van daadwerkelijk recreatief gebruik anders dan als hoofdverblijf.

Het gemeentelijke belang is de duurzame bedrijfsmatige exploitatie van de recreatieparken. Bij verkoop van huisjes aan derden kan deze bedrijfsmatige exploitatie in gevaar komen. Een verbod op uitponding kan dan ook geëist worden om de duurzame bedrijfsmatige exploitatie van de toeristische verblijven te waarborgen.

10.12 Grootschalige dag- en/of verblijfsrecreatieve voorziening

In de "oude" nota R & T zijn de ambities neergelegd en de ruimte aan ondernemers geboden om een grootschalige familiecamping te ontwikkelen, een grootschalige recreatieve voorziening of een hotelaccommodatie. Helaas hebben deze ambities niet geleid tot daadwerkelijke realisering. Het plan om een grootschalig bungalowpark, inclusief golf faciliteiten, te realiseren tussen Goor en Markelo heeft de eindstreep niet gehaald.

Gelet op de huidige economische situatie, de gespannen recreatiemarkt, het provinciaal beleid en ontwikkelingen in de Regio (ontwikkeling bungalowpark het Rutbeek; Bungalowpark 't Saterloo in Saasveld) worden ondernemersinitiatieven voor planontwikkelingen in de recreatief-toeristische sfeer momenteel laag ingeschat. Mogelijk actuele ontwikkelingen op bestaande recreatiebedrijven blijven hier buiten beschouwing.

In de dagrecreatie zijn er vergevorderde plannen in de gemeente Rijssen-Holten om een grootschalig, deels overdekte Kinderspeelboerderij, te realiseren. Ook zullen de grootschalige projecten op het Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug (project Paarse Poort Nijverdal en project Heerlijk Holten) een meerwaarde voor de dagrecreatieve mogelijkheden in de omgeving betekenen.

Voorstel: Als gemeente zullen wij geen actieve acquisitie plegen om ondernemers te bewegen met grootschalige plannen te komen. Uiteraard zullen innovatieve, mogelijk nieuwe doelgroepen aantrekkende, initiatieven in beginsel positief worden ontvangen en middels integrale afweging ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

HOOFDSTUK 11 Dagrecreatie

In Twente werden in 2010-2011 op jaarbasis ruim 42 miljoen dagrecreatieve activiteiten ondernomen van 2 uur of langer door Nederlanders. In vergelijking met 2008-2009 is het aantal gedaald met 7% (45 miljoen). Deze daling volgt op een daling van 13% in 2008-2009 (52 miljoen).

Twente is niet de enige toeristische regio die met een verlies in dagrecreatieve activiteiten te kampen heeft. Overijssel, in totaal laat bijv. ook een daling zien. Echter, ten opzichte van het landelijk beeld, is het verlies in Twente iets groter.

Op basis van een onderzoek door de Rabobank in 2012 blijkt dat de eigen gemeente een zeer belangrijke "leverancier" is van consumenten voor de lokale vrijetijdsindustrie. Gemeten is dat 56% afkomstig is uit de eigen gemeente. Voor sport, consumptie van maaltijden en dranken, liggen deze percentages zelfs nog hoger. Ook het aandeel lokale eigen consument in de verblijfsrecreatie is met 36% aanzienlijk meer dan in eerste instantie waarschijnlijk verwacht zou worden. Waarschijnlijk heeft dit te maken dat de sector naast logies ook andere diensten levert (met name maaltijd- en drankenverstrekking).

80% van de consumentenbestedingen in de verblijfsrecreatie komt uit een straal van minder dan 75 km. vanaf de woonplaats.

In de afgelopen jaren heeft aanpassing van zowel het Wandelnetwerk Twente als van het Fietsnetwerk Overijssel plaatsgevonden door nieuwe, ontbrekende trajecten toe te voegen.

Medewerking is verleend aan het Overijsselse project "Rustpunt" met als resultaat dat in het buitengebied van onze gemeente een 14-tal Rustpunten zijn ingericht bij particulieren en ondernemers. Hier kan door middel van zelfbediening een kop koffie o.i.d. worden genuttigd en deze punten betekenen een belangrijke meerwaarde voor de beleving van het buitengebied en de routes.

Ook de recreatief-toeristische ontwikkelingen op het Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug, zowel aan Holtense als aan Nijverdalse zijde worden voor de buurgemeente Hof van Twente als een kans gezien, zowel voor de dag- als voor de verblijfsrecreatie.

Via het project Uniforme bewegwijzering hebben diverse ondernemers in de toeristische sector gebruik gemaakt van de subsidieregeling met als resultaat dat een bewegwijzering in uniforme uitstraling en kleurstelling is gerealiseerd.

Daarnaast wordt of is in elke kern een digitale informatiezuil geplaatst waar toeristische informatie beschikbaar is en desgewenst routes kunnen worden uitgeprint. Door o.a. beperking van openstellingstijden Hof van Twente Toerisme-kantoren (voorheen VVV) een welkome voorziening.

Door inzet van provinciale en/of gemeentelijke pMJP middelen en inzet gelden vanuit budget Innovatieve projecten/evenementen zijn in nauwe samenwerking met Hof van Twente Toerisme de afgelopen jaren een aantal arrangementen ontwikkeld, t.w. Wining en Dining; Golf en high tea; Struinen en Stropen.

Voorstel: Samen met Hof van Twente Toerisme, maar zeker ook de ondernemers, een volledig, actueel en gemakkelijk toegankelijk, overzicht te vervaardigen, zodat toeristen maar ook ondernemers in één oogopslag kunnen zien, welke dagrecreatieve voorzieningen Twente kan bieden, voor zowel, alle weersomstandigheden alsmede voor de diverse doelgroepen.

Voorstel: Hetzelfde geldt voor de vele arrangementen die de afgelopen jaren zijn ontwikkeld, zowel door Hof van Twente Toerisme, maar ook door individuele ondernemers. Het geheel is te versnipperd en vaak ook te onbekend.

11.1 kunst, cultuur, musea en cultuurhistorie

De Kunstvereniging Diepenheim heeft in niet geringe mate bijgedragen aan de verbondenheid van het stadje Diepenheim met Kunst. Het project Kunstwerk Diepenheim zal dit imago nog eens vele malen versterken. Ook recreatief toeristisch gezien zal dit ontegenzeggelijk zijn vruchten afwerpen, ook al uit de min af meer op zich zelf staande, maar wel verbonden projecten, zoals de Tuinen van Diepenheim; realisering fietspad langs Bovenregge; Landgoed versterkingsplan Warmelo; De Woeste Wieven op Erve Bonkert enz.

De onlangs gerealiseerde Koningstocht, een wandel- c.q. fietstocht langs gerealiseerde kunstwerken tussen Diepenheim en Delden, symboliseert de samenwerking tussen de Kunstvereniging Diepenheim en de MICK Delden (Meer Innovatie Kunst en Cultuur).

De Kunststichting Markelo is een actieve stichting die naast de jaarlijkse Kunstfietsroute, meerdere activiteiten organiseert.

De, in 2010 gestarte, Stichting Beeldende Kunst is bezig een beleid op te zetten voor aanschaf en onderhoud van beeldende kunst. Het onderhoud van de buitenkunst door het buurtonderhoudsbedrijf is inmiddels in gang gezet. De stichting heeft (nog) geen aankopen gedaan voor wat betreft nieuwe kunstwerken, maar is wel betrokken bij verplaatsing en vervanging van kunstwerken.

Het enige jaren geleden geopende Oranjemuseum te Diepenheim trekt duizenden bezoekers per jaar. De in 2013 te realiseren Oranjeroute (fietsroute) tussen Apeldoorn en het Duitse Lingen zal ook extra kansen bieden voor verblijfsrecreatieve bedrijven.

De musea en molens in onze gemeente dragen bij aan een diversiteit van aanbod in de dagrecreatie.

De aandacht voor monumenten en cultureel erfgoed is de laatste decennia toegenomen. Zeker voor onze gemeente, waar ongeveer 22% van de oppervlakte in eigendom van de 7 particuliere landgoederen is en waar 397 rijksmonumenten, 111 gemeentelijke monumenten en 23 archeologische monumenten staan.

De afgelopen jaren is samen met eigenaren getracht zoveel mogelijk gebruik gemaakt van financiële regelingen die instandhouding van de historie voorstaan. Zo is er een provinciale regeling Reanimatie cultureel historisch industrieel en agrarisch erfgoed.

De regelingen Streekeigen Huis en Erf (SHE), Groen- Blauwe Diensten, subsidies op rieten daken en dwarsritschuren in Markelo zijn inmiddels uitgeput, maar hebben duidelijk vruchten afgeworpen.

In de dit jaar opgestelde Erfgoednota wordt ook duidelijk de relatie gelegd van erfgoedbeleid met andere beleidsterreinen, waaronder toerisme.

Voorstel: In navolging van de realisering van bijv. De Koningstocht en de Oranjeroute Apeldoorn-Lingen, deze en eventueel nog op te starten projecten, door middel van arrangementen koppelen aan de dag- verblijfsrecreatie.

11.2 Evenementen

Zoals bekend heeft HvT een rijke evenementencultuur. Dit draagt zeker bij aan de toeristische aantrekkelijkheid van het gebied, zowel in overnachtingen, maar meer nog voor de dagrecreatie.

In samenwerking met Hof van Twente Toerisme en financiële ondersteuning door zowel provincie als gemeente is sinds 4 jaar de jaarlijks terugkerende Kasteeldag Diepenheim een feit en een doorslaand succes met ongeveer 8000 bezoekers in 2012. Grootste bedreiging voor de continuering van de Kasteeldag is het stopzetten van de overheidssubsidies na 2012.

Voorstel: Mede gelet op de actiepunten vanuit het Economisch Actieplan Hof van Twente samen met Hof van Twente Toerisme en evenementenorganisaties trachten afstemming tussen de veelheid aan acties en evenementen te bereiken. Concreet gaat het hierbij om afstemming tussen data; spreiding; marketing en promotie en eventueel financiering.

Voorstel: Als actiepunt mogelijkheden onderzoeken tot invoeren evenementenfonds, ter promotie van evenementen via vastomlijnde uitingsvorm en de financiering van de coördinator.

11.3 Toeristische infrastructuur

In de afgelopen decennia zijn zowel door de provincie, Regio Twente en de gemeenten substantiële financiële bijdragen geleverd aan het optimaliseren van de toeristische infrastructuur. Hiermee is een hoogwaardig fietsknooppuntensysteem en Wandelnetwerk gerealiseerd in Overijssel. Daarnaast zijn zowel het Ruiter- en mennetwerk en het Mountainbikenetwerk in de fase van uitvoering. Via bijdragen uit het gemeentelijk Fonds toeristische investeringen en via het provinciaal MeerJarenProgramma zijn diverse projecten gefinancierd met betrekking tot nieuwe routes en/of vernieuwing/optimalisering van routes. Zo zijn de Vijfsterrenfietsroute en de Zeskastelenroute geheel vernieuwd. De bestaande Kuierroutes zijn vernieuwd en uitgebreid met Elsenerbroek; Wiene Zeldam en Hengevelde. Door Europese bijdragen zijn de grensoverschrijdende fietsroute Dortherbeek (samen met de gemeente Lochem) gerealiseerd; de cultuurhistorische wandelroute; in het kader van het project Hessenwegen wandelommetjes in o.a. Diepenheim en Markelo en momenteel is in uitvoering de Oranjefietsroute van Apeldoorn naar Lingen v.v. (Interreg IV subsidie). Diverse gehonoreerde Leaderprojecten hebben eveneens recreatief/toeristische aspecten, zoals bijv. Streekmarkt Delden; Kiekeboer'n; Binnenste BuitenBos; Historische Begraafplaats Goor en Diepenheim; Nalatenschap schilder Jan Broeze. Kerkepaden-Tichelroute. Inmiddels is de mountainbike route Twickel gerealiseerd en is een MTB route rondom Markelo in voorbereiding.

In het kader van recreatief medegebruik van waterlopen worden o.a. wandel- en/of fietspaden aangelegd langs delen van de Bovenregge, de Schipbeek en de Bolscherbeek.

Zonder overdrijving kan gesteld worden dat in onze gemeente een zeer breed arsenaal aan toeristische infrastructuur aanwezig is, dat bovendien de kwaliteitstoets met verve kan doorstaan.

Zeker in het licht van de voorgenomen intrekking van de provinciale bijdragen in onderhoud fietspaden, de druk op de gemeentefinanciën en extra bijdragen aan de Regio Twente vanwege uitbreiding van het aantal kilometers recreatief fietspad in de afgelopen jaren, zal instandhouding van wat we hebben aan toeristische infrastructuur de komende jaren het maximaal haalbare zijn.

Voorstel: Instandhouding en waar mogelijk optimalisering zal dan ook de eerste prioriteit hebben boven het ondersteunen van nog meer nieuwe routes, uitgezonderd specifieke thematische routes. Ook hiervoor zullen echter minimale budgetten beschikbaar zijn.

Voorstel: Samen met Hof van Twente Toerisme en ondernemers het bekendmaken, promoten en vermarkten van de diverse routes, ook in de vorm van arrangementen.

HOOFDSTUK 12 UITDAGINGEN VOOR DE TOEKOMST

12.1 Landgoederen

In de vorige nota hebben wij al geconstateerd dat een belangrijk deel van de aantrekkelijkheid van het toeristisch produkt van de gemeente Hof van Twente is te danken aan de landgoederen. De gemeente stond en staat een verdere versterking van de mogelijkheden tot beleving voor, zonder dat de landgoederen worden overlopen door toerisme. De gemeente zocht en zoekt nadrukkelijk samenwerking en biedt waar mogelijk ondersteuning voor de noodzakelijke instandhouding van de landgoederen. Medewerking aan het Pact van Twickel, cofinanciering in het projecten Zuivelverwerking Twickel; molenaarsonderkomen Noordmolen en Streekeigen Hout, bijdragen aan de Kastelendag Diepenheim, menwedstrijden op het Warmelo; realisering van de Mountainbikeroute Twickel en het verlenen van ruimtelijke medewerking aan tal van vernieuwende gebruiksmogelijkheden in Vrijkomende Agrarische Bebouwing zijn enkele voorbeelden.

Ook zoeken de Landgoederen zelf in het kader van hun maatschappelijke functie de recreant, door bijv. de aanleg van de Umfassungsweg op Twickel en de organisatie van jaarlijkse Castle Fair op het Weldam. Ook de realisering van de Twickelergrensweg in 2013 is zo'n voorbeeld. Ook de Economische Werkgroep Recreatie en Toerisme adviseert om samen met Landgoederen eerst reeds bestaande acties en evenementen bijv. te verbinden met overnachtingen. Op basis van een bepaald thema Landgoederenweken organiseren, gefaseerde openstelling te bespreken en wellicht kinderactiviteiten te initiëren.

Voorstel: Als vervolg op de actie genoemd onder 10.2 inzake afstemming tussen evenementen Landgoederen te benaderen om bestaande acties en evenementen te bespreken en tevens de mogelijkheden te onderzoeken om eventueel nieuwe projecten en/of evenementen op te starten.

12.2 De Domelaar

Sedert minimaal 40 jaar vinden er al zandwinningactiviteiten plaats in het gebied dat bekend is onder de naam De Domelaar. Het gebied Domelaar I en Domelaar II (tussen Groenlandsdijk en Slagendijk) beslaat inmiddels een totale oppervlakte van 64 ha. Hiervan wordt na beëindiging van de zandwinning 44 ha. als water in beslag genomen.

Zowel in het Bestemmingsplan Domelaar I als Domelaar II is vastgelegd dat bij beëindiging van de zandwinactiviteiten de bestemming kan worden omgezet ten behoeve van extensieve vormen van dagrecreatie, zoals vissen, wandelen en paardrijden, waarbij de plas op een natuurgerichte wijze zal worden "afgewerkt". Deze inrichtingsplannen maakten integraal onderdeel uit van de vaststellingsprocedure van de bestemmingsplannen Domelaar I en II.

De activiteiten die in het gebied plaatsvinden hebben echter een sterk in het oog springend effect en alle mogelijke, soms de meest spectaculaire en/of fantasierijke, functies van De Domelaar na beëindiging van de zandwinning vliegen je om de oren.

Ook bij de totstandkoming van de Beleidsnota Recreatie en Toerisme 2007-2012 heeft de gemeenteraad aandacht gevraagd voor de ontwikkelingskansen van de Domelaar.

Zowel in het Bestemmingsplan Domelaar I als II wordt gesteld dat bij beëindiging van de bestaande zandwinactiviteiten de bestemming eventueel deels - kan worden omgezet ten behoeve van extensieve vormen van dagrecreatie, zoals vissen, paardrijden, wandelen, waarbij de plas op een natuurgerichte wijze zal worden "afgewerkt".

In de gemeentelijke toekomstvisie Zicht op 2030 wordt als nieuwe functie nagestreefd de realisering van een attractie van bovenregionaal belang, actief gebruik makend van de toeristisch-recreatieve potentie van de Domelaar. De huidige eigenaar van De Domelaar geeft aan dat de winningsactiviteiten in Domelaar II nog minimaal 15 jaar zullen voortduren. De eigenaar heeft nog op geen enkele wijze aangegeven of hierna de bedrijfsactiviteiten volledig zullen worden gestopt of dat er bijv. geopteerd wordt voor een Domelaar III (tussen Slagendijk Lareneweg).

In een overeenkomst tussen De Domelaar en de provincie Overijssel (ontgrondingsvergunning) is tevens vastgelegd dat na beëindiging van de winning het beheer van het terrein voor tenminste minimaal 15 jaar zal worden aangestuurd door een Stichting tot behoud van De Domelaar. Hiervoor is een jaarlijks budget beschikbaar, dat door de eigenaar is gestort op een tussenrekening bij de provincie Overijssel.

Daarnaast zijn Domelaar I en II qua productie zodanig met elkaar verbonden dat toekomstige functies niet eerder gerealiseerd kunnen worden dan op het moment dat alle activiteiten beëindigd zijn. Zowel het kantoor, de produktieafdeling en de zandtransportleiding zullen op de huidige plek blijven geconcentreerd.

Tijdens de zandwinning zal het totale gebied gesloten blijven voor alle vormen van recreatie. Dit voorkomt gevaarlijke situaties. De verantwoordelijkheid ligt gedurende de exploitatie volledig bij de grondeigenaar en die is (uiteraard) niet bereid de risico's van openstelling te dragen.

De enige uitzondering is de ontheffing die jaarlijks wordt verleend aan de Stichting Triatlon Holten.

Samenvattend wordt geconstateerd dat de winning nog minimaal 15 jaar gecontinueerd zal worden en bij definitieve beëindiging ook het beheer voor minimaal 15 jaar is vastgelegd. Daarnaast is er een reële kans dat de eigenaar verzoekt de activiteiten ook na 15 jaar te willen voortzetten in z.g. Domelaar III.

Het is echter op dit moment wel raadzaam, geen recreatief-toeristische initiatieven in en rond dit gebied toe te staan, die wellicht toekomstige ontwikkelingen kunnen belemmeren.

Voorstel: In principe ligt er voor zowel Domelaar I als II een door de gemeenteraad omarmde ontwikkelingsrichting van de Domelaar nadat de activiteiten zijn beëindigd. Ons college is van mening dat het gehele gebied rondom De Domelaar, qua ruimtelijke ontwikkeling in de toekomst na afronding van de zandwinning, zeer interessant/belangrijk is. Gelet echter op de veronderstelling dat de exploitatie van de Domelaar minimaal nog 15 jaar, maar wellicht nog wel 30 jaar wordt voortgezet, heeft het in onze ogen geen zin nu al een gebiedsvisie op te laten stellen voor het gebied.

12.3 Waterplas Staatsbosbeheer Oomsdijk Markelo

De voormalige zandafgraving (nu waterplas) in Elsenerbroek aan de Oomsdijk is in eigendom van Staatsbosbeheer en is hoofdzakelijk stiltegebied. Alleen is de plas als viswater verpacht aan een hengelsportvereniging. Daarnaast wordt de plas in sommige winters incidenteel als schaatsbaan gebruikt.

Enkele jaren terug heeft al eens een ondernemer geïnformeerd naar de mogelijkheden voor uitbreiding van de activiteiten aldaar, o.a. de oprichting van een zeilschool met kleinschalige mogelijkheden tot overnachting.

De gemeente heeft destijds aangegeven, onder voorbehoud van instemming van de grondeigenaar, constructief mee te willen denken, over uitbreiding van de gebruiksmogelijkheden. Deze globale verkenning heeft niet tot nadere concretisering geleid.

Voorstel: Particuliere, vernieuwende initiatieven zullen in beginsel positief worden ontvangen, uiteraard onder voorwaarde dat eigenaar kan instemmen met voorgenomen ontwikkelingen.

12.4 Voormalige stortplaats 't Rikkerink

In Deldenerbroek aan de Rikkerinkweg en grenzend aan de zijtak Almelo van het Twentekanaal ligt de voormalige vuilstortplaats 't Rikkerink. Dit terrein is eigendom van Twence. Twence is momenteel bezig met een studie over alternatieve/aanvullende gebruiksmogelijkheden van deze locatie. Hierbij wordt na een eerste verkenning gedacht aan een duurzame ontwikkeling bijv. plaatsing van zonnepanelen. Uit recreatief toeristisch oogpunt zou men bijv. tevens kunnen denken aan de realisering van een mountainbikeroute, al dan niet gedeeltelijk overdekt met zonnepanelen.

Voorstel: de resultaten van de studie van Twence afwachten, en waar mogelijk actief meedenken in de planvorming omtrent toekomstige ontwikkelingen van 't Rikkerink.

12.5 Het roer om in de Beusbergerwaterleiding

Het roer om in de Beusbergerwaterleiding. Een veelomvattend plan geïnitieerd door een particulier. Het plan is gericht op het realiseren van waterdoelen in combinatie met recreatie en toerisme en versterking van de plaatselijke sportaccommodaties. Het projectgebied ligt tussen de Schipbeek en ten noord-oosten Markelo. Het plan is van onderop ontstaan, sterk gericht op samenwerken en streeft het bereiken van meerdere doelen na.

Onderdeel van de plannen is het inleveren van 1 sportveld door Sportclub Markelo, onder voorwaarde dat de aanleg van 1 kunstgrasveld gerealiseerd wordt. In de gemeentelijke meerjarenplanning/begroting is geen rekening gehouden met deze investering.

Voorstel De gemeente heeft aangegeven, dat het weliswaar een meerwaarde ziet in de plannen op toeristisch-, recreatief-, natuur- en verkavelingsgebied, maar dat er in feite geen cofinancieringsmogelijkheden zijn.

12.6 Belevingsmogelijkheden van de Regge

De zes gemeenten langs de Regge, Regio Twente en het waterschap Regge en Dinkel hebben in 2008 het initiatief genomen om te inventariseren of de belevingsmogelijkheden van de Regge kunnen worden vergroot.

De ontwikkelde Regge Recreatie Kansen Kaart biedt hierbij een uitgangspunt om de belevingsmogelijkheden in te bedden in de gemeentelijke plannen.

In begin 2012 is door studenten van de Hogeschool Van Hall Larenstein een strategisch advies geschreven om de Reggestreek een economische- en toeristische impuls te geven. De gemeente Wierden heeft nu het voortouw genomen om gezamenlijk, op basis van dit advies, concrete uitvoering te geven aan dit advies. Dat wil zeggen: de ondernemers in het gebied te laten samenwerken in bijv. een Stichting om projecten uit te voeren; arrangementen samen te stellen, in overleg met VVV's en TBT de marketing en promotie handen en voeten te geven.

Voorstel: de gemeente Hof van Twente neemt actief deel in dit project. Het project dient echter te worden gedragen en gefinancierd door gezamenlijke ondernemers in het stroomgebied van de Regge.

12.7 De Eschmolen

Herbouw van de Eschmolen op de Deldeneresch. Initiatief van een Deldenaar, die graag wil dat de eeuwenoude windmolen terugkeert op of bij de plek waar hij eeuwenlang stond.

Volgens hem, en inmiddels vele sympathisanten die het plan zowel inhoudelijk als financieel ondersteunen, wordt het tijd om Twickel en Delden weer compleet te maken. Ook voor dit plan geldt, dat de gemeente de meerwaarde van het plan wel ziet, maar in feite geen cofinancieringsmogelijkheden.

Voorstel: bij concretisering van de plannen inclusief financiële onderbouwing zal gemeente bestemmingsplanprocedure opstarten.

12.8 Goorsch Gruytbier

Het uiteindelijke doel van dit plan is, met het Goorsche Gruytbier dat zijn oorsprong vindt in een oud recept uit 1463, de verrijzenis van een brouwerij in Goor die ook als toeristische attractie kan dienen. Hiermee grijpen 2 inwoners van Goor ook terug op het verleden want de overlevering wil dat Goor op het 'hoogtepunt' maar liefst 14 brouwerijen kende. Er is inmiddels al een akker aan de Enterseweg ingezaaid met Rogge en Haver die in het toekomstige Goorse Gruytbier moeten worden verwerkt. De initiatiefnemers hebben grootse plannen met het nieuwe Goorse bier dat nu nog in de Salland Brouwerij wordt gemaakt waar ook het Huttenkloasbier wordt gebrouwen.

Voorstel: Ook voor dit plan geldt, dat de gemeente de meerwaarde van het plan wel ziet, maar in feite geen cofinancieringsmogelijkheden.

12.9 Begraafplaats Herman Heijermanstraat Goor.

Na de renovatie van de begraafplaats en het Thomas Ainsworth monument in het kader van het Leaderproject Historische Begraafplaatsen zal de openbare en recreatieve functie van de plek aanzienlijk worden verbeterd.

Voorstel: Inpassen van dit object bij stadswandelingen en bij fietsroutes zal de belevingswaarde voor de toerist/recreant verhogen.

12.10 Project Kiekeboer'n

Het Leaderproject Kiekeboer'n is een samenwerkingsverband tussen plm. 15 agrariërs in Borne, Haaksbergen en Hof van Twente. Het doel is een permanente educatieve en toeristische route te realiseren langs agrarische bedrijven. Daarnaast structureel boerderijbezoek door schoolklassen en andere jeugdgroepen en het aanbieden van arrangementen. Project is in 2013 operationeel..

12.11 Project De Zoutmarke

Samenwerkingsproject tussen Haaksbergen, Enschede, Hengelo en Hof van Twente om op basis van een toeristische verkenning samen te werken, arrangementen en gebiedspromotie te ontwikkelen. "Zoutmarke" staat symbool voor het industriële erfgoed en de tegenwoordige bedrijvigheid die het gebied kenmerkt en specifieke kwaliteiten aan het gebied meegeeft.

Voor de ontwerp- en (deels) uitvoeringsfase is een subsidie toegekend uit het fonds recreatie en toerisme van de Regio Twente.

De middelen zijn bedoeld om De Zoutmarke langs de volgende lijnen verder te ontwikkelen:

- a. Samenwerking tussen ondernemers en organisaties
- b. Zichtbaarheid en promotie
- c. Routes en stad-plattelandverbindingen

Voorstel: door betrokkenheid en ambtelijke inbreng door de gemeente zal dit project gefaciliteerd worden.

12.12 Fietsroute langs de Schipbeek

Niet meer dan een idee. De Schipbeek is een mooie rivier die ontspringt in Duitsland en uitmondt in de IJssel bij Deventer. Het water, de cultuurhistorische landschappen en oude stadjes zijn prikkelend voor een mooie fietsroute.

Het Waterschap is in het kader van de Kaderrichtlijn Water verplicht alle waterlopen herin te richten o.a. met natuurvriendelijke oevers. Zij staan open voor recreatief medegebruik.

Daarnaast zijn tussen Bathmen en Deventer, in Diepenheim langs de zandvang en binnenkort in Markelo tussen Kooidijk en Roosdomsweg fietspaden gerealiseerd.

Voorstel: Gemeente onderzoekt samen met de Euregio, gemeenten Deventer, Haaksbergen, Ahaus, VVV's, ondernemers mogelijkheden tot realisering thematische route, incl. vermarkting, arrangementen enz.

12.13 Kunst en Cultuur

Niet meer dan een idee. In 1990 hebben de Euregio partnersteden Ahaus, Schöppingen, Haaksbergen en Diepenheim cultuur en beeldende kunst met elkaar verbonden door een kunstroute te realiseren.

Daarnaast wordt elke 10 jaar in Münster een internationale beeldtentoonstelling georganiseerd. De eerstvolgende in 2017. In samenwerking met Haaksbergen en Kunstverenigingen kan onderzocht worden of in dit gebied behoefte bestaat, mogelijkheden aanwezig zijn om in de tussenliggende periode (2022) hier een tentoonstelling o.i.d. te organiseren.

Voorstel: Gemeente onderzoekt samen met de gemeente Haaksbergen en Kunstverenigingen de behoefte en de haalbaarheid van dit idee.

12.15 Mountainbikeroute Herikerberg incl. verbinding Twickel en De Borkeld

Momenteel worden mogelijkheden geïnventariseerd om te komen tot een Mountainbikeroute over de Herikerberg e.o. De concept-route is gereed en overleg met de grondeigenaren opgestart. Onmisbaar bij de realisering is de hulp van vrijwilligers van de Toerclub Goor.

Voorstel: Gemeente blijft samen met de Regio Twente actief betrokken bij het realiseren van deze route, alsmede bij het totstandbrengen van de verbindingroutes Twickel en De Borkeld.

Hoofdstuk 13 PROMOTIE EN MARKETING

13.1 Waarom investeren in promotie en marketing?

Hof van Twente is één van de toeristische kernregio's van Twente en als sector belangrijk in het genereren van bestedingen en werkgelegenheid. Bovendien dekt de merkpositionering van Twente: Landgoed van Nederland de gehele lading Hof van Twente. De kernwaarden die hierbij door marketingdeskundigen voor Twente zijn geformuleerd: n.l. weelderig, sprankelend, fier, genereus en gerijpt zijn één op één van toepassing op onze gemeente.

Hierdoor wordt onderscheidend vermogen gecreëerd ten opzichte van andere regio's. De toerist kiest zijn bestemming op basis van het beeld en het gevoel dat hij van het gebied of regio heeft. Een duidelijk en onderscheidend imago is daarom van vitaal belang. Bekendheid als toeristische regio is een eerste voorwaarde om als bestemming te worden overwogen en daarna gekozen. Die bekendheid verkrijgt je door promotie en marketing.

Het toeristisch bedrijfsleven in Twente draagt het merkbeeld en de gedachte erachter steeds beter uit. Het aanbod van de Twentse steden en het platteland is voor de ontwikkeling van het toerisme een versterkende factor.

Uit ervaringen elders is gebleken dat marketing en promotie van een stad, streek of land nooit zonder overheidsbijdrage van de grond komt of in stand kan worden gehouden. Zoals hieronder blijkt wordt dit ook door zowel de provincie Overijssel, de Regio Twente als de gemeente Hof van Twente onderkend en gefaciliteerd.

Dit neemt niet weg dat promotie- en marketinggelden door de Provincie en Regio min of meer zijn veiliggesteld tot en met eind 2016 maar het TBT ontkomt er niet aan een verdienmodel te ontwikkelen, waarbij de focus steeds meer richting toeristisch bedrijfsleven zal gaan en steeds minder richting overheid.

Ook de Hof van Twente Toerisme zal de samenwerking met en de participatie van het (toeristisch) bedrijfsleven verder moet uitbreiden en activeren.

13.2 Marketing Impuls Toerisme Overijssel

Door de bureaus voor toerisme, de ondernemers en de samenwerkende brancheorganisaties is in oktober 2010 het plan Marketing Impuls Toerisme Overijssel (MITO) ingediend bij de Provincie Overijssel.

Rode draad in dat plan:

- a. marketingstrategie op basis van twee samenhangende sporen, te weten regiomarketing (inclusief stedelijk toerisme) en gezamenlijke doelgroepcampagnes
- b. samenwerking in een efficiënte en effectieve toeristische keten

Het blijkt dat Overijssel geen herkenbare toeristische bestemming is. De regio's binnen Overijssel zijn dat wel Salland; Twente; Vechtdal; Waterrijk Weerribben Wieden; IJsseldelta. Voor het regiomerk Twente ligt de focus op Landgoed van Nederland en Countrylife & Citylife. Per regiomerk zullen de kwaliteiten van het toerisme in Overijssel met behulp van promotie en marketing indringender onder de aandacht van de consumenten worden gebracht.

De 2 regionale bureaus voor toerisme in Overijssel, n.l. Marketing Oost en het Twents Bureau voor Toerisme worden samen met het toeristisch bedrijfsleven uitgedaagd om de marketingimpuls te vertalen in concreet te ondernemen activiteiten en campagnes.

(MarketingOost is een overkoepelende organisatie van vier merken. Deze merken bestaan uit Salland, IJsseldelta, Vechtdal, en Waterrijk Weerribben Wieden).

De provincie is bereid hiervoor gedurende 4 jaar (2012-2016) een jaarbudget van € 4.000.000,00 beschikbaar te stellen. Voor Twente zal dit globaal neerkomen op € 1.800.000,00 (45%) per jaar. Eén van de provinciale voorwaarden hierbij is de samenwerking in een efficiënte en effectieve toeristische keten.

Die voorwaarde heeft in Twente de afgelopen periode tot niet altijd even constructieve discussies geleid tussen TBT, VVV's, Regio Twente en gemeenten. Mede door personele wisselingen bij het TBT heeft dit tot vertragingen geleid in het besluitvormingsproces.

13.3 Twents Bureau voor Toerisme/VVV Hof van Twente

Sinds 2007 functioneert het TBT als toeristisch marketing en promotieorgaan in Twente voor gemeentegrensoverschrijdende activiteiten.

Door de regio Twente is destijds de toerismesector in Twente betiteld als kansrijk en één van de speerpunten van de z.g. Agenda van Twente. Vanuit dat oogpunt is destijds besloten het TBT minimaal voor de periode 2007-2012 financieel te ondersteunen met een jaarlijkse bijdrage van € 650.000,00 per jaar.

In 2012 heeft het Dagelijks Bestuur van de Regio Twente besloten het TBT de exploitatiebijdrage aan het TBT voor de komende 5 jaar (vanaf 2013) te continueren tot een totaalbedrag van € 1.950.000,00. De verschillen met de voorgaande periode kan het TBT opvangen door de provinciale injectie in het kader van het MITO.

Verder ontkomt men er niet aan een verdienmodel te ontwikkelen, waarbij de focus steeds meer richting toeristisch bedrijfsleven zal gaan en steeds minder richting overheid.

Ook worden de plaatselijke VVV's vaak geconfronteerd met kortingen op of bevrozing van de jaarlijkse gemeentelijke subsidie. Opgeteld bij de veranderende consumentenvraag, de veranderende ondernemersvraag en de veranderende vermarkting van het toeristisch aanbod hét moment om de toeristische keten van een stevig organisatorisch, inhoudelijk en financieel fundament te voorzien.

Insteek daarbij is voor Twente een scherpe focus te houden op Landgoed van Nederland en Countrylife & Citylife. De regiomerken worden "in de praktijk" primair gedragen door de toeristische ondernemers en organisaties.

Binnen het MITO is de ambitie om de huidige VVV's integraal deel uit te laten maken van de nieuwe Twentse promotie- en marketingorganisatie, zodat de samenhangende inspanningen beter op elkaar afgestemd zijn en maximaal rendement hebben.

Gelet op grote verschillen tussen de Twentse VVV's (organisatorisch; professionaliteit; aantal vestigingen; financieel; verhouding met gemeente, enz.) is het op dit moment een brug te ver om alle VVV's onder de vlag van het Twentse samenwerkingsverband te schuiven.

Belangrijker is het om regionaal kennis en kosten te delen en gebruik te maken van lokale personele inzet en daarom dient Hof van Twente Toerisme volop te participeren in het samenwerkingsverband van de toeristische keten in Twente. Professioneel lokaal gastheerschap is alleen mogelijk bij regionale samenwerking.

Daarnaast zal Hof van Twente Toerisme de samenwerking met en de participatie van het (toeristisch) bedrijfsleven verder moeten uitbreiden en activeren.

De druk op de gemeentelijke- en projectsubsidies dwingen Hof van Twente Toerisme verder na te denken over de openingstijden van de winkels en het toekomstbeeld van het aantal bemande VVV vestigingen. Bovendien betekent het recent opheffen van het alleenrecht voor verkoop van Irischeques door de VVV een belangrijk verlies van provisie-inkomsten van de VVV's. Mede hierdoor wordt de meerwaarde van het lidmaatschap van VVV Nederland steeds verder uitgehold, terwijl de contributiebijdragen daarentegen stijgen.

Het bestuur van VVV Hof van Twente heeft dan ook per 1 januari 2013 besloten te stoppen met het VVV-merk. Overigens zijn naast Hof van Twente meerdere toeristische organisaties in onze regio tot dit besluit gekomen. Statutair verandert er niets, alleen de handelsnaam is gewijzigd in Hof van Twente Toerisme.

Ook het hoge tempo waarin zich de ontwikkelingen op ICT-gebied blijven voortzetten, zorgen voor een fundamentele verandering in de toeristische promotie en marketing, zowel voor ondernemers als voor de VVV. In een sector waar veel afhankelijk is van beleving, gastvrijheid en andere minder tastbare zaken, is het beeld dat via internet en social media wordt opgeroepen bepalend voor de keuze van consumenten.

Bij het formuleren van Actiepunten vanuit de Economische Werkgroep Recreatie en Toerisme liep als rode draad het beter in kaart brengen van allerlei activiteiten, attracties enz. die wij samen in de Regio al hebben en het toegankelijk maken daarvan.

Voorstel: gemeentelijke zienswijze met betrekking tot toekomstige ketensamenwerking (zoals hierboven kort beschreven) in brengen bij bestuurlijke overleggen.

Voorstel: verdere uitrol, promoten en vermarkten van recent ontwikkelde arrangementen

Deze nota is tot stand gekomen door medewerking van en/of advisering door de Economische Werkgroep Recreatie en Toerisme

Bijlage 1: Overzicht hoogte toeristenbelasting Overijssel

Toeristenbelasting in Overijssel

Hieronder een overzicht van de toeristenbelasting in Overijssel in 2012. Ook vermelden we de toeristentax in 2007 en de stijging sinds 2007. Veel gemeenten verhogen de toeristenbelasting niet elk jaar, maar om de zoveel jaar met een groter percentage. Om goed te kunnen vergelijken hebben we daarom de tarieven over een langere periode met elkaar vergeleken. Het gemiddelde tarief ging in deze periode met 56 % omhoog. In Dalfsen ging de toeristenbelasting 67 % omhoog, in Dinkelland 86 % en in Oldenzaal met 127 %. Almelo en Deventer hebben in 2012 toeristenbelasting ingevoerd. In 2006 schafte Deventer deze belasting nog af.

jaar	2007	2012	stijging
Almelo*	-	1,00-0,50	wow
Borne	-	-	-
Dalfsen	0,51	0,85	67 %
Dinkelland	0,86-0,32	1,60-0,60	86 %
Deventer**	-	1,40-0,40	wow
Enschede	-	-	-
Haaksbergen	0,70	1,00	43 %
Hardenberg	0,51	0,56	10 %
Hellendoorn	1,13-0,41	1,21-0,52	7 %
Hengelo	0,57	0,61	7 %
Hof van Twente	0,65	1,00	54 %
Kampen	-	-	-
Losser	1,00-0,60	1,37-0,82	37 %
Oldenzaal	0,66	1,50	127 %
Olst-Wijhe	0,35	0,45	29 %
Ommen	0,76	0,83	9 %
Raalte	0,43	0,52	21 %
Rijssen-Holten	0,77	1,00	30 %
Staphorst	0,51	0,65	27 %
Steenwijkerland	0,80	1,00	25 %
Tubbergen	0,75-0,50	1,05-0,70	40 %
Twenterand***	0,51	0,75	47 %
Wierden	0,50	0,75	50 %
Zwartewaterland	0,57	0,65	14 %
Zwolle	0,50	0,60	20 %
gemiddeld	0,52	0,81	56 %

* ingevoerd in 2012

** afgeschaft in 2006 & weer ingevoerd in 2012

*** ingevoerd in 2006

Bijlage 2 Toetsingskader nieuwe toeristische initiatieven

In deze notitie is het de bedoeling een kader aan te geven waar binnen nieuwe initiatieven (kleinschalig kamperen, campings, een grootschalig verblijfsrecreatief park, een (middel)grootschalig dagrecreatief park en kleinschaliger dagrecreatie) kunnen worden beoordeeld. Achtergrond van de criteria is versterking van het toeristisch product en houvast voor de gemeente bij het beoordelen van nieuwe initiatieven. Uit ervaring is gebleken dat initiatieven behoorlijk verschillen qua inhoud, vormgeving en bedoeling en het daarom alleen al moeilijk is in een enkelvoudige toets een afgewogen oordeel te geven. Een beoordeling vindt altijd plaats door weging van verschillende van belang zijnde factoren. De hieronder per item genoemde factoren wegen mee in een totale integrale afweging, waarbij een onsje meer van de ene factor een onsje minder van de andere factor weliswaar kan compenseren, maar waarin ten minste aandacht voor alle facetten dient te zijn.

Kleinschalig kamperen

- Omvang deelsector vuist regel 10 %: met de campinghouders is de afspraak gemaakt om een quotering toe te passen van 10 % van het totaal aantal standplaatsen op reguliere kampeerterreinen;
- Nieuwvestiging van kleinschalig kampeerterreinen is niet mogelijk in het gebied, globaal ten westen van de lijn Goor Diepenheim;
- locatie en spreiding;
- kwaliteit;
- landschappelijke erf inpassing;
- agrarische uitstraling;
- landschappelijke omgeving als toegevoegde waarde;
- bijdrage instandhouding cultuurhistorie;
- bedrijfsplan globaal;
- dagrecreatieve mogelijkheden;
- Aansluiting bij VVV / promotieplan.

Boerderijkamers

- locatie en spreiding;
- kwaliteit;
- onderscheidend vermogen;
- specifieke bouwstijl/bouwwerk;
- extra voorzieningen;
- specifieke doelgroepenbenadering;
- landschappelijke erf inpassing;
- agrarische uitstraling;
- landschappelijke omgeving als toegevoegde waarde;
- bijdrage instandhouding cultuurhistorie;
- bedrijfsplan globaal;
- dagrecreatieve mogelijkheden;
- Aansluiting bij VVV / promotieplan.

Campings

- Locatie/spreiding;
- Nieuwvestiging van reguliere kampeerterreinen is niet mogelijk in het gebied, globaal ten westen van de lijn Goor Diepenheim evenals in het gebied globaal ten noordoosten de provinciale wegen de N347 (Goor A 1) en N346 Goor-Hengelo;
- bedrijfsplan;
- marktsegment (aantoonbare markt);
- kwaliteit;
- landschappelijke inpassing;
- totale omvang van aantal standplaatsen in de Hof;
- dagrecreatieve mogelijkheden op de camping.

Grootschalig park:

- locatie (MER noodzakelijk);
- economische spin off voor lokale bedrijven;
- bedrijfsplan;
- marktsegment (aantoonbare markt);
- kwaliteit;
- landschappelijke inpassing;
- voldoende compensatie in landschap;
- openstelling dagrecreatieve elementen.

Kleinere dagrecreatieve initiatieven:

- betrekken overige functies (sectoren) in de omgeving;
- passend in profiel;
- landschappelijke inpassing;
- kwaliteit;
- bijdrage instandhouding cultuurhistorie
- verkeersveiligheid / aantrekking.

Grotere dagrecreatieve initiatieven:

- locatie;
- bedrijfsplan;
- markt;
- kwaliteit;
- aantoonbare markt;
- landschappelijke inpassing / compensatie.